

Rytel, dnia 18.04.2025

Zn. spr.: ZG1.073.12.2025
/korespondencja ePUAP/

**Pan
Przemysław Biesek-Talewski
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Czersku**

Urząd Miejski w Czersku
ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

Dotyczy: przekazania informacji o działalności Nadleśnictwa Rytel Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Czersku

Działając na podstawie Zarządzenia nr 115 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przekazywania informacji o działalności nadleśnictw radom gmin i sejmików województw¹, przesyłam w załączeniu prezentację charakteryzującą Nadleśnictwo Rytel, podsumowującą naszą działalność w 2024 roku oraz nakreślającą plany jednostki na rok 2025.

Jednocześnie zawiadamiam o gotowości przedstawienia prezentacji podczas sesji Rady Miejskiej w Czersku. W przypadku chęci zorganizowania sesji z udziałem nadleśniczego, proszę o wcześniejsze poinformowanie nadleśnictwa (tel. 52 334 18 50) o terminie planowanego posiedzenia. Nadleśnictwo Rytel pozostaje otwarte na konstruktywną współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie działań na rzecz lokalnej społeczności, ochrony przyrody i rozwoju regionu.

Z poważaniem
Łukasz Rutkowski
Nadleśniczy

Załączniki:

1. Prezentacja Nadleśniczego Nadleśnictwa Rytel – plik *.pdf

¹ tekst jednolity wprowadzony Zarządzeniem nr 26 DGLP z dnia 6 marca 2025 r.

Sprawę prowadzi: Adrian Talaśka, tel.: + 48 52 334 18 50, e-mail: adrian.talaska@torun.lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

Lasy Państwowe

Nadleśnictwo Rytel

**Informacja o działalności w roku 2024
Plany na rok 2025**

**Gmina Chojnice
Gmina Czersk
Gmina Brusy
Gmina Tuchola
Miasto Chojnice**

Lasy Państwowe to ogólnopolska organizacja, zarządzająca większością zasobów leśnych kraju. W naszej pieczy znajduje się przeszło 7,6 mln ha gruntów. To ¼ Polski. Nadleśnictwo Rytel to jedno z 429 nadleśnictw, które zarządzają lasami na poziomie lokalnym. Dbą o przyrodę, udostępnia lasy dla rekreacji, ale jest też istotnym podmiotem gospodarczym. Dostarcza drewno, które służy nam wszystkim, zatrudnia i generuje miejsca pracy. Jest płatnikiem lokalnych podatków. Szczegółowe dane nt. działalności nadleśnictwa znajdą Państwo na kolejnych stronach.

W tym roku po raz pierwszy nasza organizacja kieruje tego rodzaju raporty do samorządów gminnych w całej Polsce. Samorządy to nasz naturalny i bliski partner. To Państwo posiadają mandat uzyskany w demokratycznych wyborach, uprawniający do reprezentowania strony społecznej.

Raport traktujemy jako narzędzie w dialogu, który leśnicy chcą prowadzić ze stroną społeczną. Uważamy za oczywiste, że powinni Państwo dowiadywać się o naszej działalności. O jej efektach w minionym roku i o naszych zamierzeniach na rok bieżący. Niech to będzie podstawa do dyskusji na temat sposobów zarządzania lasami, ich wpływu na gospodarkę, klimat i stosunki wodne. O oczekiwaniach społecznych. Stoimy na stanowisku, że debata i konsultacje w środowisku lokalnym mają szczególną wartość. Bo odbywają się w poczuciu odpowiedzialności i realnej oceny skutków podejmowanych decyzji.

Łukasz Rutkowski
Nadleśniczy
Nadleśnictwa Rytel

Zarządzenie nr 115 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przekazywania informacji o działalności nadleśnictw radom gmin i sejmikom województw

- Lasy Państwowe postrzegają jednostki samorządu terytorialnego jako kluczowego partnera w realizacji polityki zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska, udostępniania lasów społeczeństwu oraz gospodarczego rozwoju regionów,
- Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, w szczególności nadleśnictwa i regionalne dyrekcje, powinny utrzymywać efektywny dialog z właściwymi terytorialnie organami samorządów,
- Podstawą dialogu jest rzetelne i regularne informowanie o prowadzonej działalności i planowanych zadaniach.

ZAŁĄCZNIK
do zarządzenia nr DGLP z dnia 6... marca 2025 r.
(Tekst jednolity zarządzenia nr 115 DGLP z dnia 18 września 2024 r.)

ZARZĄDZENIE nr 115 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych

z dnia 18 września 2024 r.

w sprawie przekazywania informacji o działalności nadleśnictw radom gmin
i sejmikom województw

Znak: GDO.073.9.2025

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2024 r., poz. 530), w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. – w wykonaniu zadań Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 6 Statutu oraz w art. 33 ust. 3 pkt 1a i 3 ustawy o lasach – biorąc pod uwagę, że:

- 1) Lasy Państwowe postrzegają jednostki samorządu terytorialnego jako kluczowego partnera w realizacji polityki zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska, udostępniania lasów społeczeństwu oraz gospodarczego rozwoju regionów,
- 2) jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, w szczególności nadleśnictwa i regionalne dyrekcje, powinny utrzymywać efektywny dialog z właściwymi terytorialnie organami samorządów,
- 3) podstawą dialogu jest rzetelne i regularne informowanie o prowadzonej działalności i planowanych zadaniach, realizowane zgodnie z zapisami niniejszego zarządzenia

– zarządzam, co następuje:

§ 1.

1. W terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku nadleśniczy sporządza informację o działalności nadleśnictwa w roku ubiegłym i planach na rok bieżący, w szczególności zawierającą informacje o:
 - 1) syntetycznej zawartości planu urządzenia lasu (art. 18 ust. 4 ustawy o lasach);
 - 2) wielkości zadań zapisanych w planie urządzenia lasu;
 - 3) działaniach nadleśnictwa w roku ubiegłym:
 - a) w ramach gospodarki leśnej – w szczególności informacje o wykonanych zabiegach z zakresu pozyskania drewna, hodowli lasu, ochrony lasu (wielkość, podmioty realizujące zadania), a także ogólne informacje o sprzedaży drewna (przeznaczenie surowca, nabywcy),
 - b) w ramach ochrony przyrody – w szczególności informacje o występujących formach ochrony przyrody oraz wykonanych zabiegach z zakresu ochrony przyrody,

4

Model zarządzania w Lasach Państwowych oparty jest na trzech szczeblach:

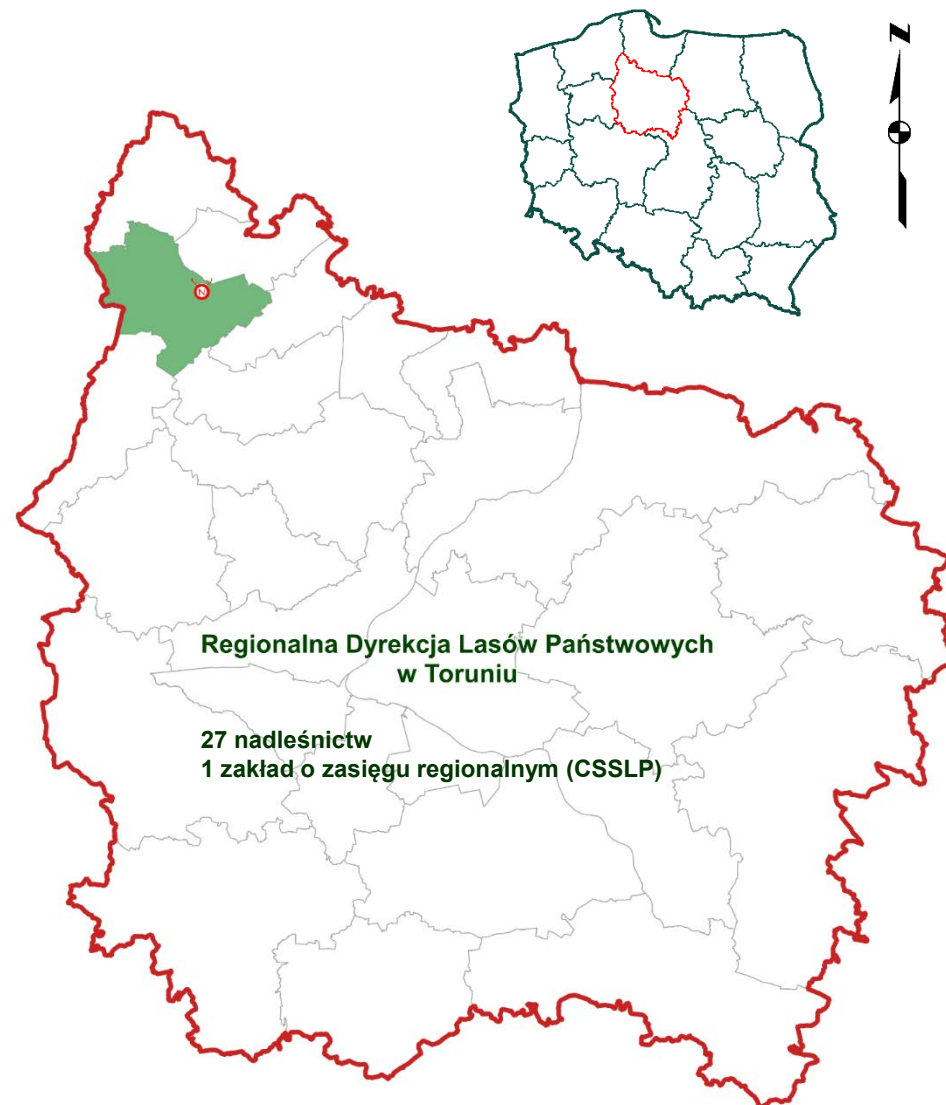
Dyrektor Generalny LP powoływany jest przez Ministra właściwego ds. środowiska. Kieruje całą organizacją m.in. przez wydawanie zarządzeń i decyzji. Jego biuro stanowi **Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych** – jednostka centralna. Organem doradczym dyrektora jest **Kolegium Lasów Państwowych**.

Regionalne Dyrekcje LP (17). Do ich zadań należy przede wszystkim nadzór nad podległymi jednostkami, koordynacja działań na swoim terytorium.

Nadleśnictwa (429). Prowadzą gospodarkę leśną na podstawie planu urządzenia lasu. Kierujący jednostką nadleśniczy odpowiada za stan lasu na swoim terenie. Nadleśnictwa dzielą się na leśnictwa.

Funkcję pomocniczą w stosunku do tych jednostek pełnią zakłady, działające na terenie całego kraju lub w regionach. Do **zакладów LP o zasięgu krajowym** należą (7):

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych
Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych
Leśny Bank Genów Kostrzyca
Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie
Ośrodek Techniki Leśnej w Jarocinie
Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy Lasów Państwowych w Bedoniu
Zakład Informatyki Lasów Państwowych

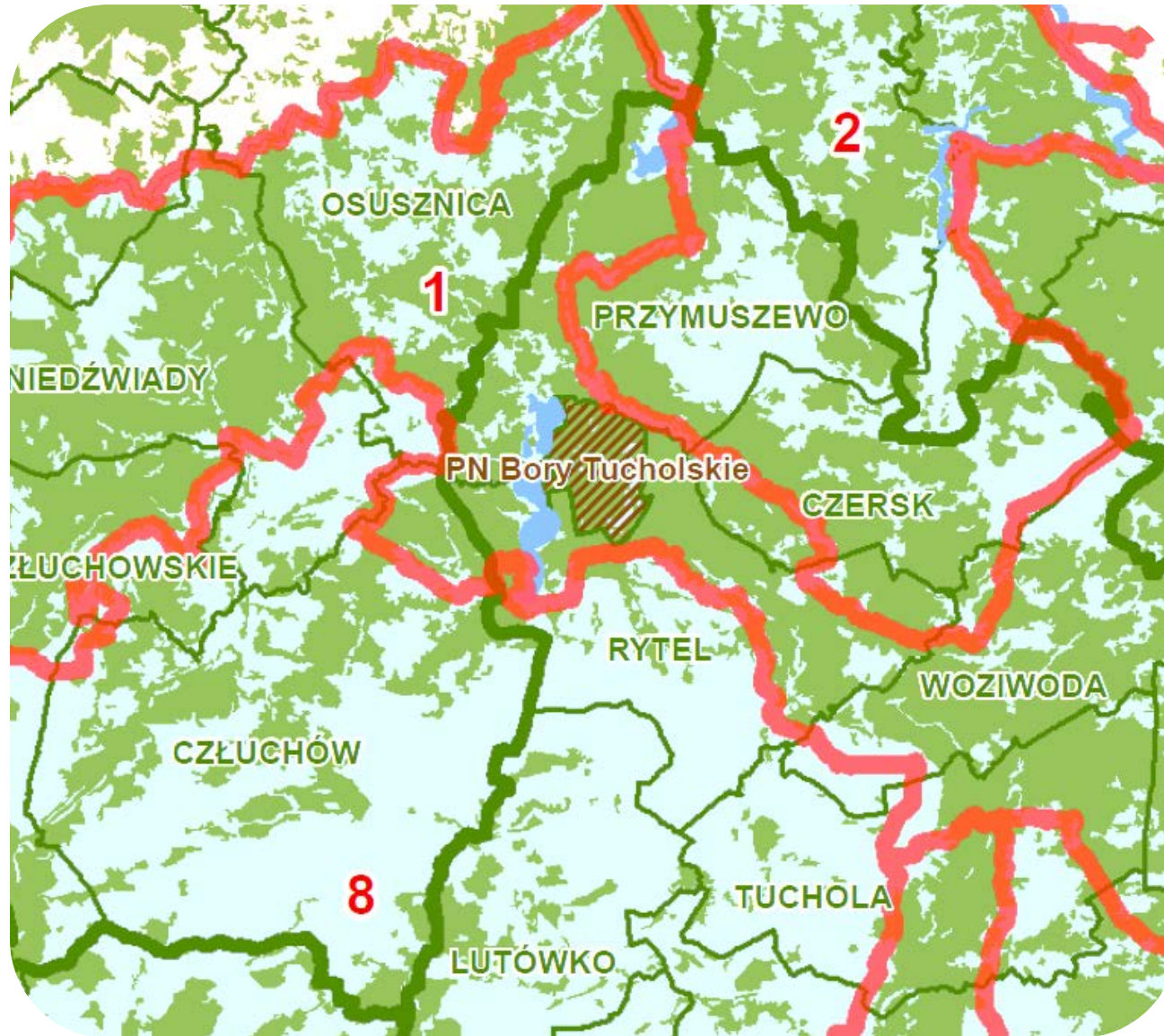
Położenie Nadleśnictwa Rytel według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski 2010 (Zielony, Kliczkowska 2012)

III Kraina Wielkopolsko-Pomorska

1 – Mezuregion Borów Tucholskich

2 – Mezuregion Zaborski

8 – Mezuregion Pojezierza Krajeńskiego.

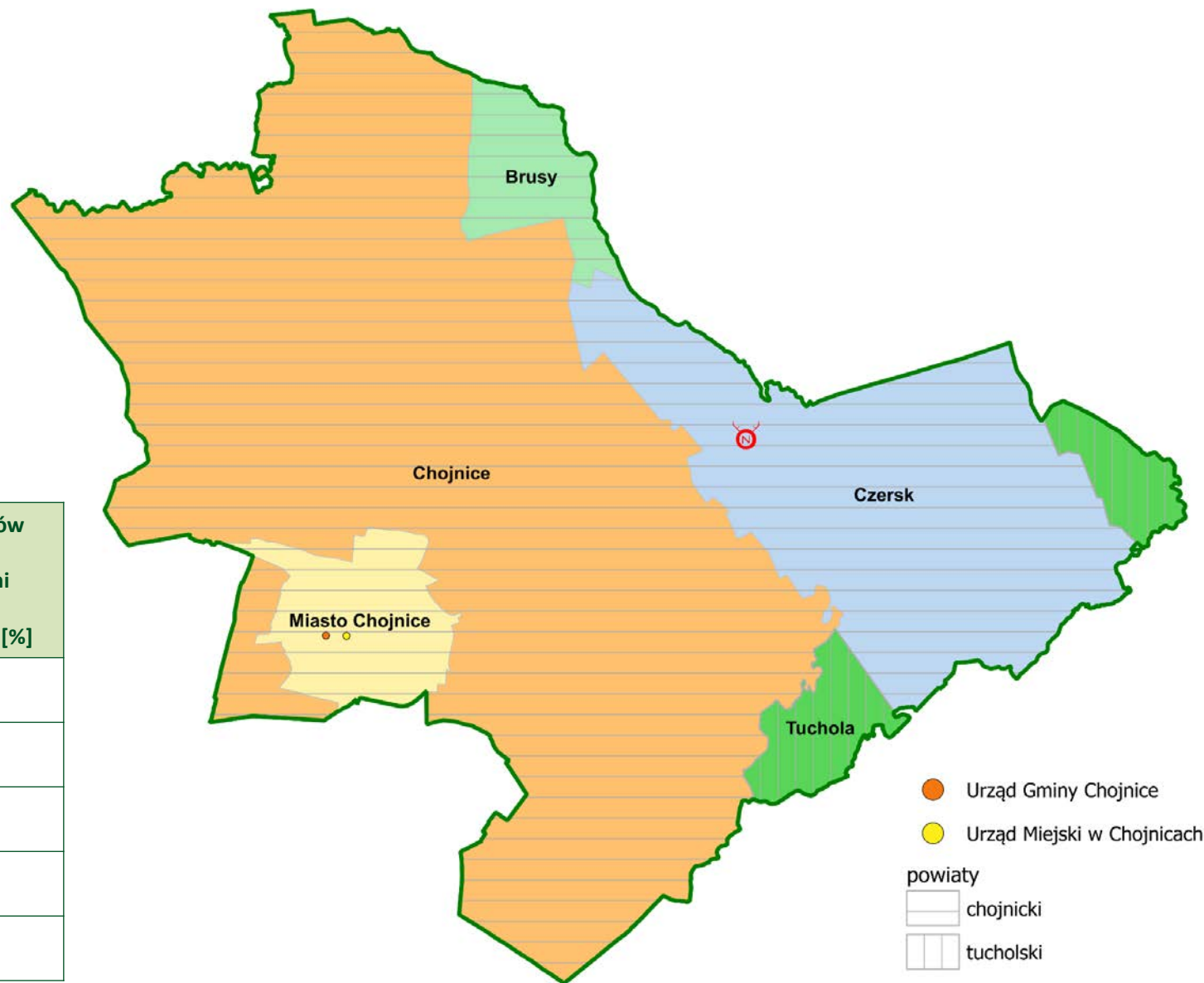
Lasy Państwowe

Podział administracyjny Nadleśnictwa Rytel

Zasięg terytorialny
Nadleśnictwa Rytel
422,88 km²

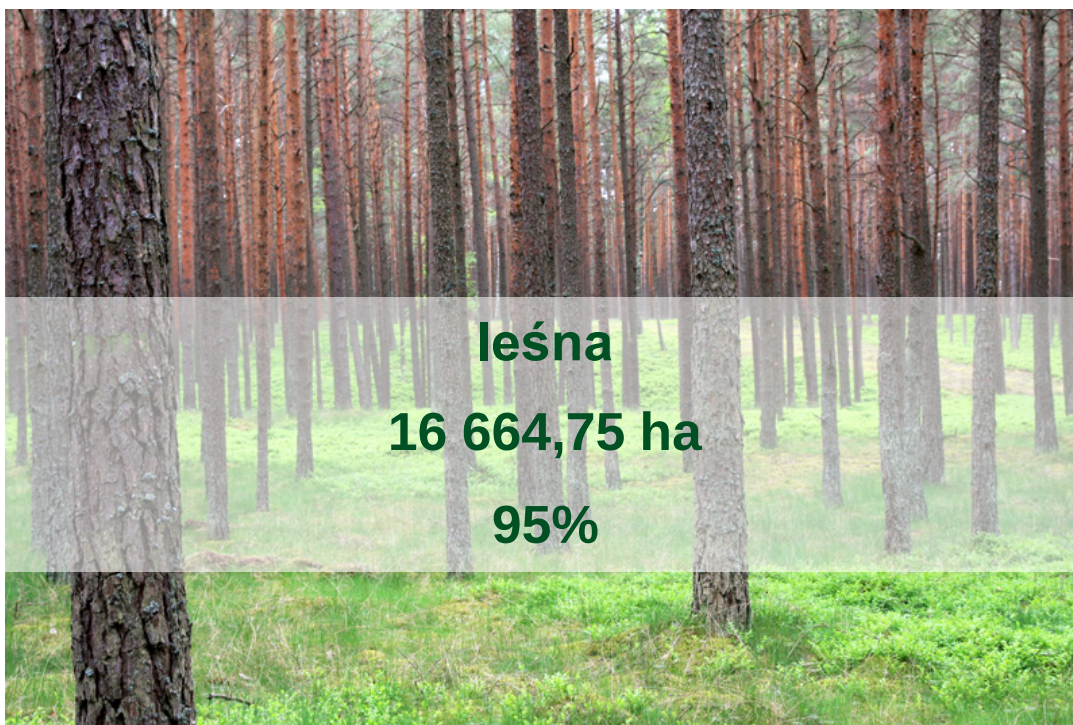
	Pow. gruntów Nadleśnictwa Rytel w zasięgu gminy [ha]	Udział gruntów gminy w powierzchni ogólnej nadleśnictwa [%]
011 – m. Chojnice	32,24	0,18%
025 – Brusy	1 116,66	6,36%
032 – Chojnice	8 280,54	47,17%
045 – Czersk	7 143,86	40,69%
065 - Tuchola	981,56	5,59%

Zestawienie nieruchomości w zarządzie Nadleśnictwa Rytel (wg stanu na dzień 01.01.2025 r.)

17 554,76 ha

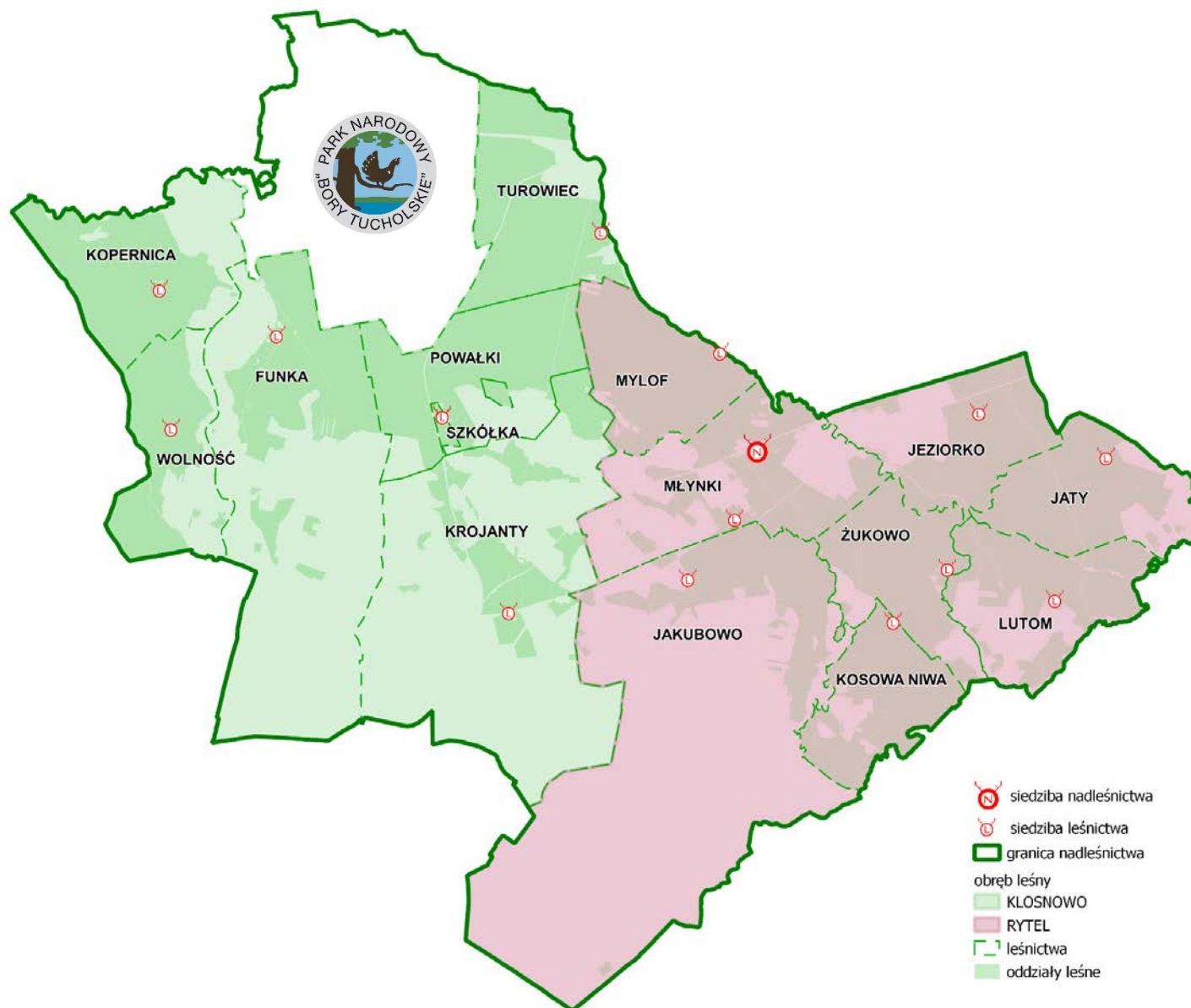

leśnictwa

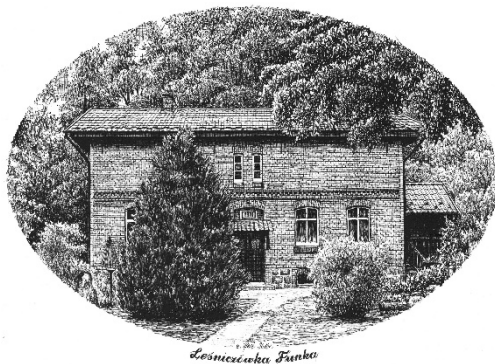
Obręby leśne

Kłosnowo	Rytel
Funka	Jakubowo
Kopernica	Jaty
Krojanty	Jeziorko
Powałki	Kosowa Niwa
Turowiec	Lutom
Wolność	Młynki
	Mylof
Szkółka	Żukowo

Las Państwowy

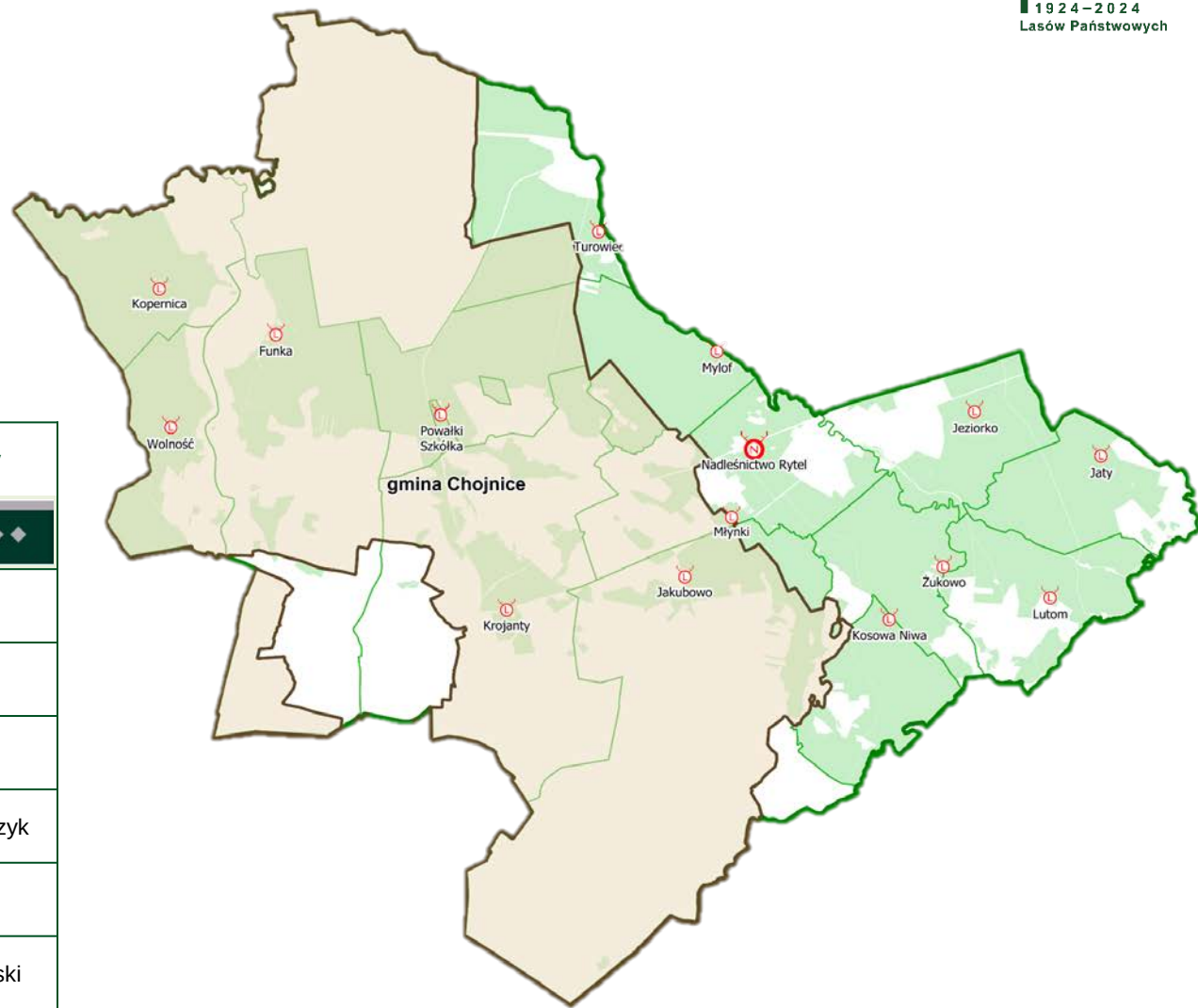

Lesniewska Funka

Siedziby kancelarii leśnictw na terenie gminy Chojnice

Leśnictwo	Adres kancelarii	Leśniczy	Podleśniczy
Funka	Funka 7 89-606 Charzykowy	Witold Neumann	Patryk Tobolski
Kopernica	Kopernica 6 89-606 Charzykowy	Andrzej Pestka	Kamila Pryba
Krojanty	Krojanty Wybudowanie 2 89-620 Chojnice	Jerzy Wolski	
Powalki	Kłosnowo 3B 89-620 Chojnice	Radosław Jaśkiewicz	Arkadiusz Adamczyk
Szkółka		Wojciech Lemańczyk	
Wolność	Łukomie 89-606 Charzykowy	Andrzej Kontek	Sebastian Rytlewski
Jakubowo	Jakubowo 5 89-620 Chojnice	Przemysław Tojza	Marcin Gierek

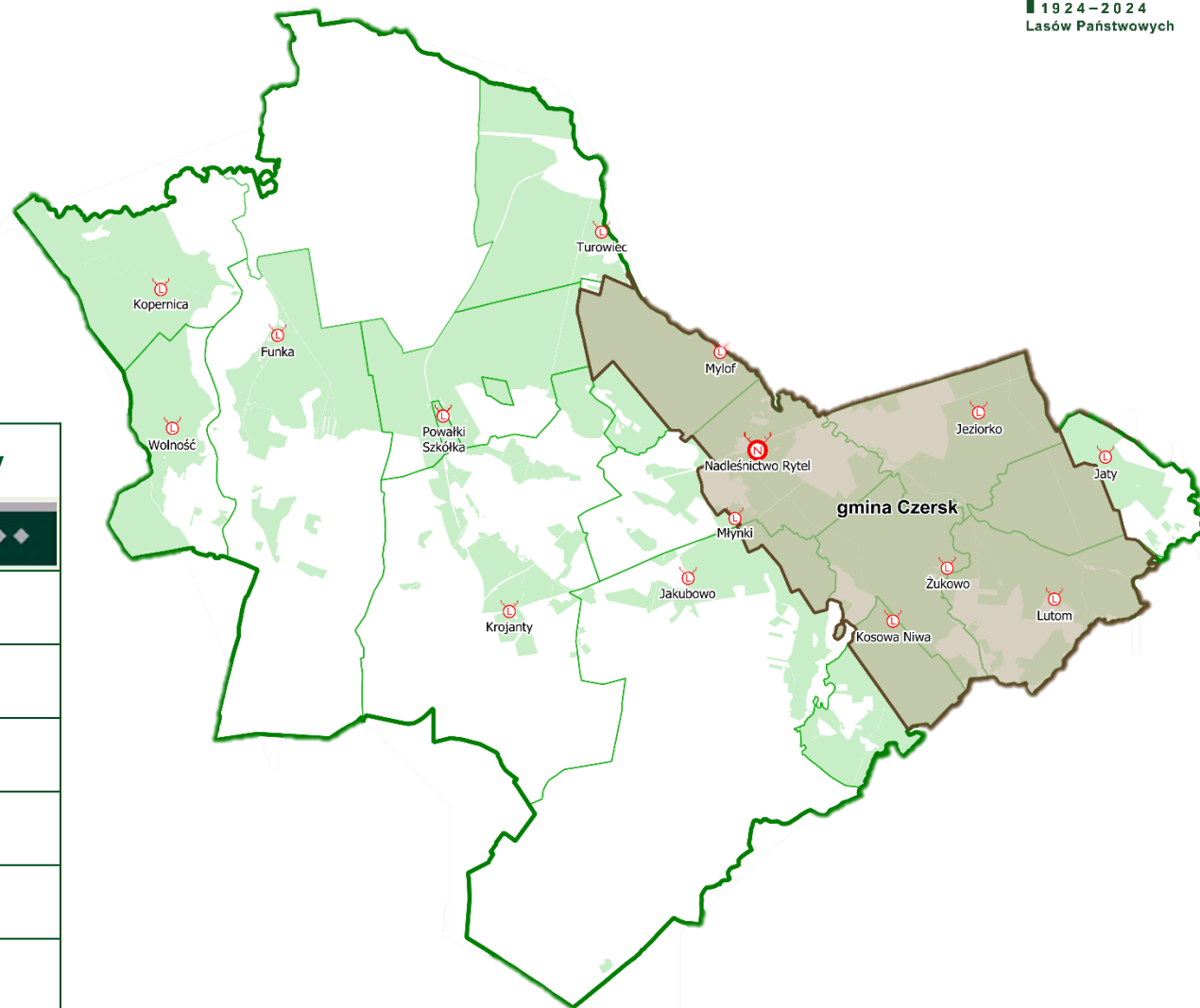
Las Państwowy

Siedziby kancelarii leśnictw na terenie gminy Czersk

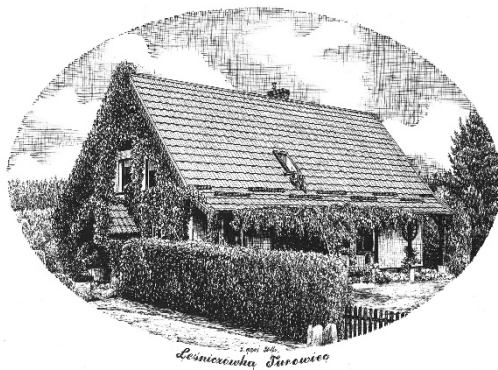
100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

Leśnictwo	Adres kancelarii	Leśniczy	Podleśniczy
Jeziorko	Jeziórko 1 89-642 Ryteł	Jacek Rudnik	Anna Szmyt
Kosowa Niwa	Kosowa Niwa 1 89-642 Ryteł	Andrzej Gibowski	
Lutom	Zapędowo 53 89-642 Ryteł	Grzegorz Woźniczka	Kamil Stolz
Młynki	Młynki 1 89-642 Ryteł	Adam Szamocki	
Myłof	Zapora 5 89-642 Ryteł	Michał Meller	
Żukowo	Żukowo 6 89-642 Ryteł	Grzegorz Szopiński	

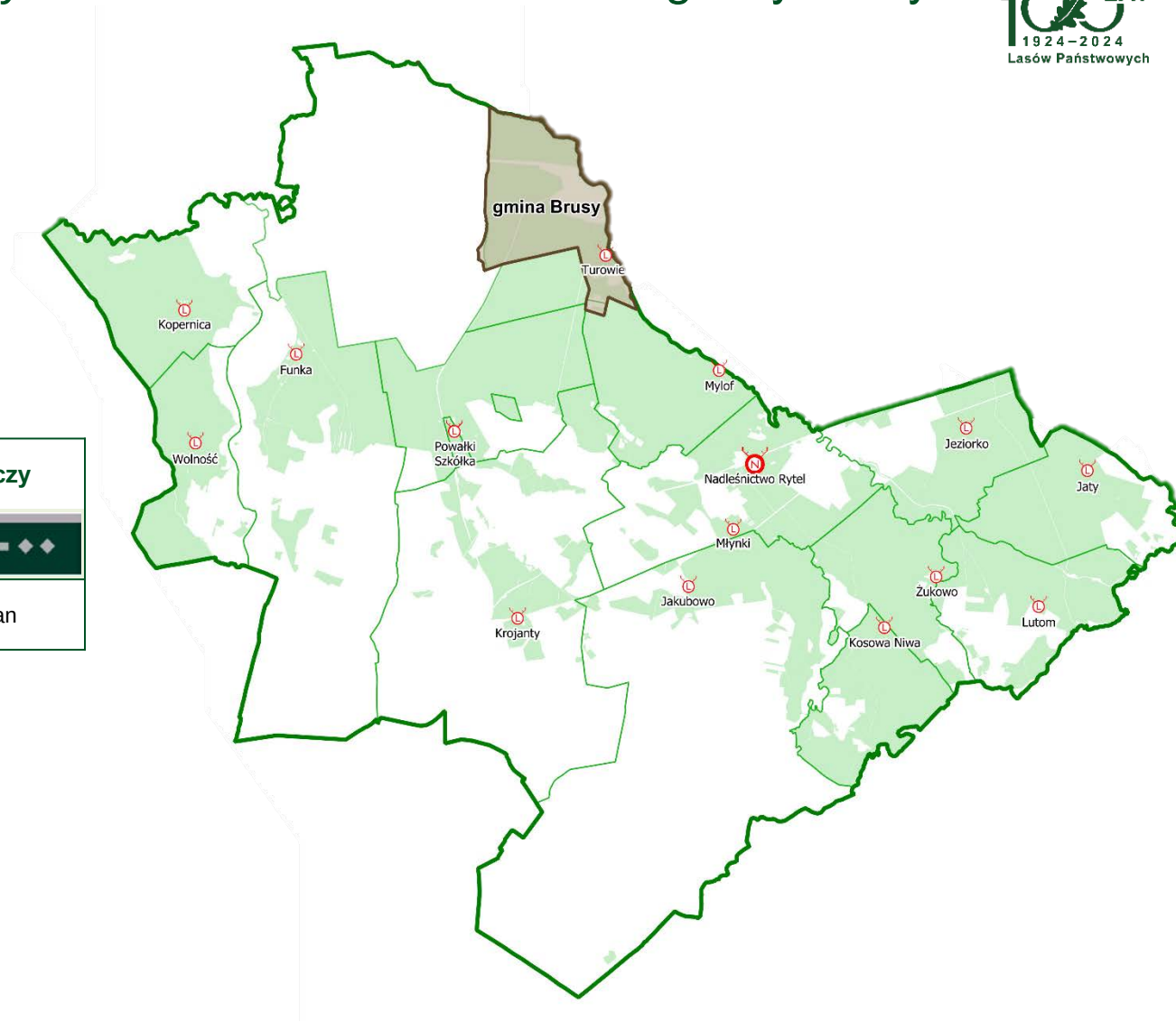
Lasy Państwowe

Leśnictwo	Adres kancelarii	Leśniczy	Podleśniczy
Turowiec	Turowiec 1 89-632 Brusy	Zbigniew Kownacki	Krystian Erdman

Siedziby kancelarii leśnictw na terenie gminy Brusy

100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

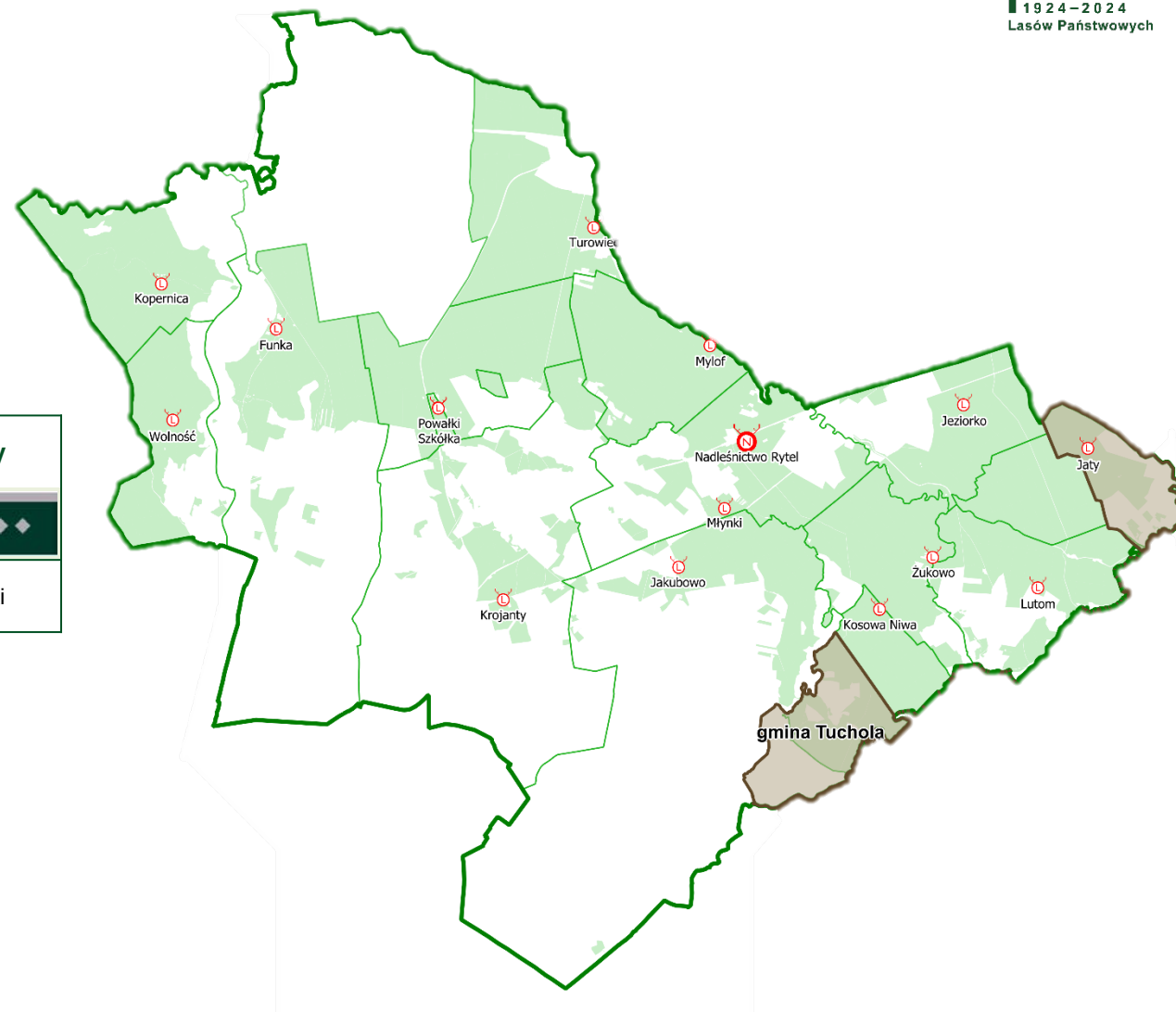
Lasy Państwowe

Leśnictwo	Adres kancelarii	Leśniczy	Podleśniczy
Jaty	Jaty 7 89-504 Legbąd	Jarosław Chabowski	Robert Langowski

Siedziby kancelarii leśnictw na terenie gminy Tuchola

100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

Zestawienie nieruchomości w zarządzie Nadleśnictwa Rytel

	powierzchnia ogółem [ha]	grunty leśne [ha]	grunty zadrz. i zakrzew. [ha]	użytki rolne [ha]	nieużytki [ha]	gr. zab. i zurb. [ha]	tereny kom. [ha]	grunty pod wodami [ha]	tereny różne [ha]	razem gr. nieleśne [ha]
Nadleśnictwo Rytel	17 554,76	16 664,75	4,64	596,24	246,35	5,67	9,59	25,14	2,37	890,01
032 - gmina Chojnice	8 280,54	7 790,22	2,86	333,94	143,18	5,21	1,35	3,27	0,51	490,32
045 – gmina Czersk	7 143,86	6 818,99	1,56	239,41	73,02	0,46	8,23	0,52	1,66	324,87
025 – gmina Brusy	1 116,56	1 084,09	0,00	3,66	7,45	0,00	0,00	21,35	0,00	32,47
065 – gmina Tuchola	981,56	939,39	0,22	19,23	22,52	0,00	0,00	0,00	0,20	42,17
011 – miasto Chojnice	32,24	32,06	0,00	0,00	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,18

Informacje o zasobach leśnych w zarządzie nadleśnictwa – gm. Chojnice

	Pow. ogółem [ha]	Lasy ogółem [ha]	W tym:			Średni wiek	Udział gatunków
			Drzewostany [ha]	Zręby [ha]	Pow. zw. z gosp. leśną [ha]		
Nadleśnictwo Rytel	17 554,76	16 664,75	15 971,22	126,13	461,83	47	
Gmina Chojnice	8 280,54	7 790,22	7 434,43	85,07	239,40	51	

Informacje o zasobach leśnych w zarządzie nadleśnictwa – gmina Czersk

	Pow. ogółem [ha]	Lasy ogółem [ha]	W tym:			Średni wiek	Udział gatunków
			Drzewostany [ha]	Zręby [ha]	Pow. zw. z gosp. leśną [ha]		
Nadleśnictwo Rytel	17 554,76	16 664,75	15 971,22	126,13	461,83	47	
Gmina Czersk	7 143,86	6 818,99	6 555,52	24,80	171,01	41	

Informacje o zasobach leśnych w zarządzie nadleśnictwa – gmina Brusy

	Pow. ogółem [ha]	Lasy ogółem [ha]	W tym:			Średni wiek	Udział gatunków
			Drzewostany [ha]	Zręby [ha]	Pow. zw. z gosp. leśną [ha]		
Nadleśnictwo Rytel	17 554,76	16 664,75	15 971,22	126,13	461,83	47	
Gmina Brusy	1 116,56	1 084,09	1 040,99	11,66	28,45	57	

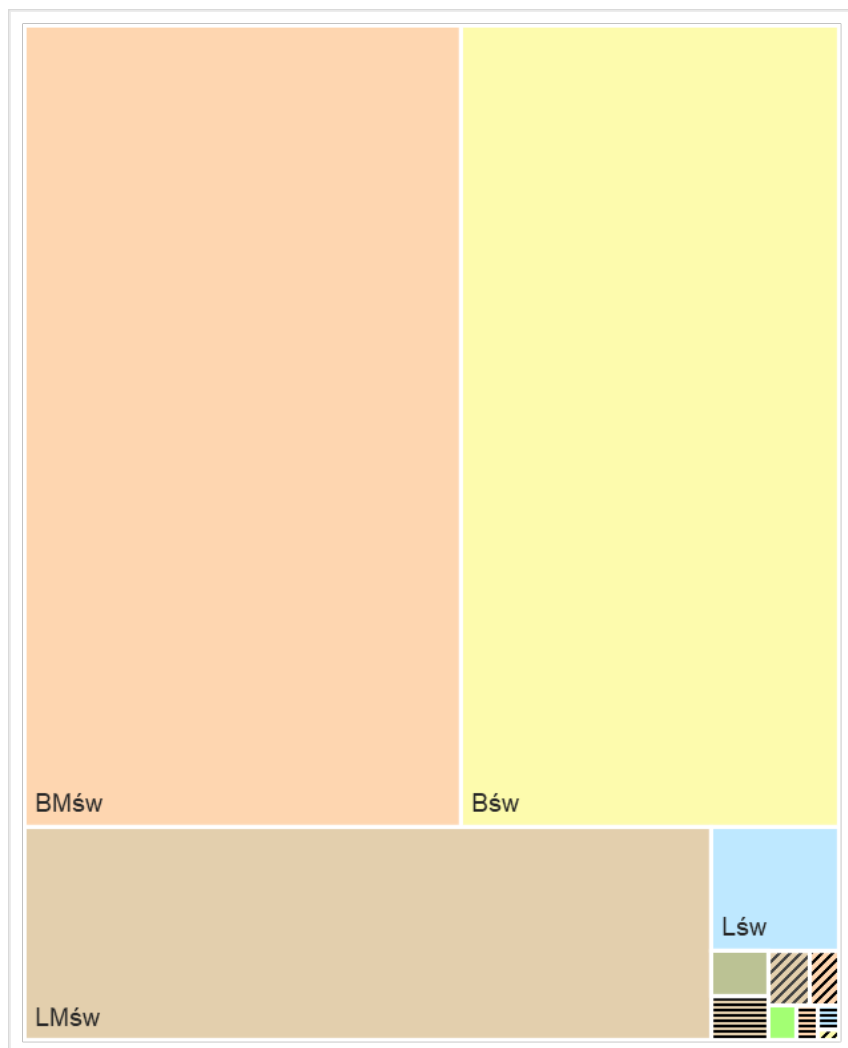
Informacje o zasobach leśnych w zarządzie nadleśnictwa – gmina Tuchola

	Pow. ogółem [ha]	Lasy ogółem [ha]	W tym:			Średni wiek	Udział gatunków
			Drzewostany [ha]	Zręby [ha]	Pow. zw. z gosp. leśną [ha]		
Nadleśnictwo Rytel	17 554,76	16 664,75	15 971,22	126,13	461,83	47	
Gmina Tuchola	981,56	939,39	908,51	4,60	22,69	48	

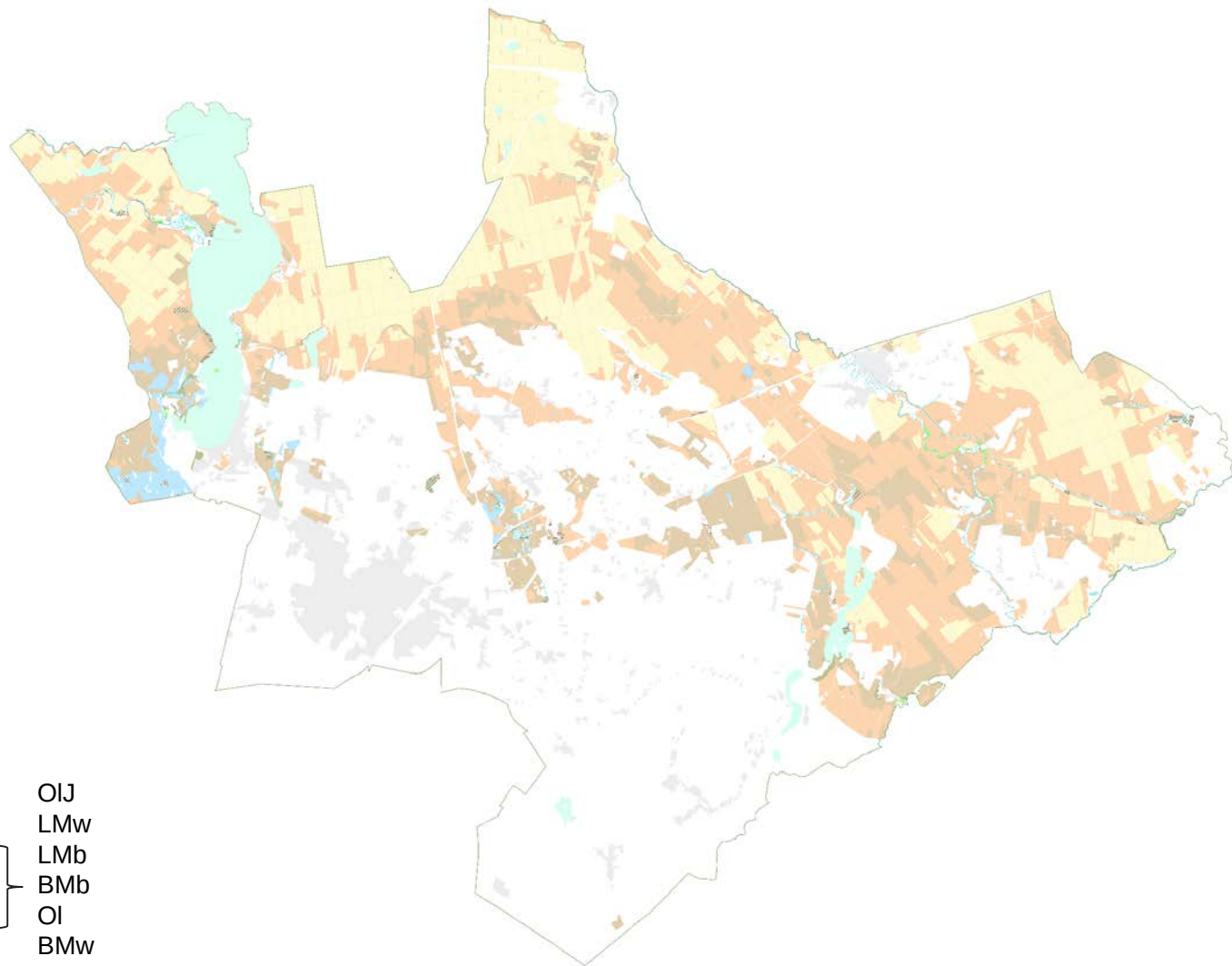

Informacje o zasobach leśnych w zarządzie nadleśnictwa – miasto Chojnice

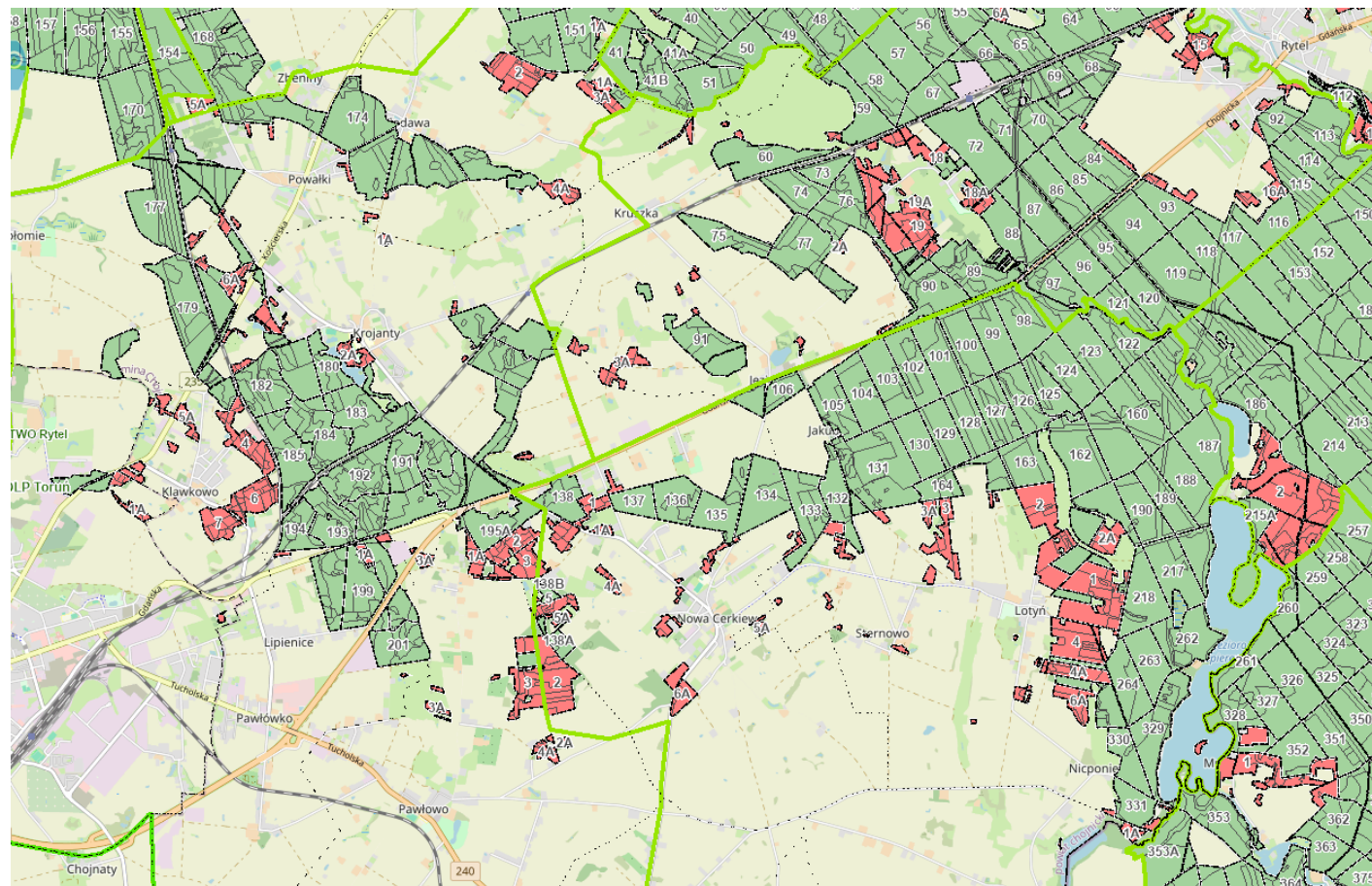
	Pow. ogółem [ha]	Lasy ogółem [ha]	W tym:			Średni wiek	Udział gatunków
			Drzewostany [ha]	Zręby [ha]	Pow. zw. z gosp. leśną [ha]		
Nadleśnictwo Rytel	17 554,76	16 664,75	15 971,22	126,13	461,83	47	So77,95% Db9,35% Brz5,16% Bk4,16% M...OŚ...
miasto Chojnice	32,24	32,06	31,77	0,00	0,29	79	So60,97% Brz18,54% Db3,75% Dg3,37% Wz3,37% Bk3,37% Św2,... M...Lp...

OIj
LMw
LMb
BMb
OI
BMw
Lw
Bb

- lasy SP w zarządzie PGL LP
- lasy SP w zarządzie PNBT
- lasy w zarządzie KOWR
- lasy prywatne

Infrastruktura nadleśnictwa

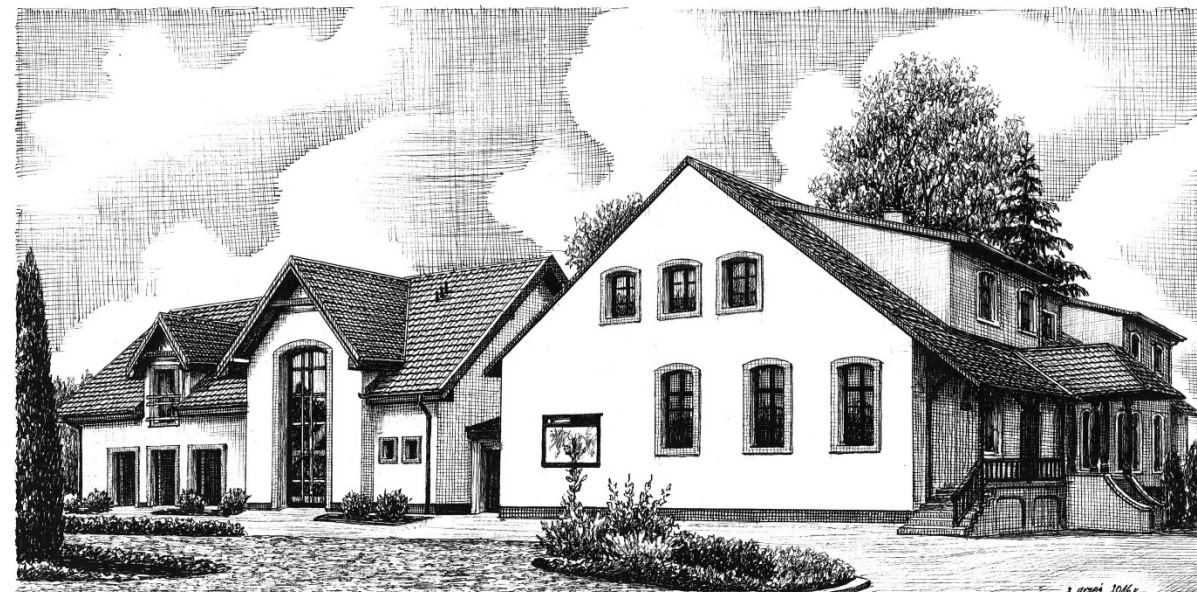
Siedziba Nadleśnictwa Rytel

Rytel-Dworzec 4, 89-642 Rytel

- biurowiec z zapleczem warsztatowym i punktem alarmowo-dyspozycyjnym,
- wiata na samochody,
- wiata rekreacyjno-edukacyjna
- magazyny na sprzęt techniczny.

Leśna Baza Lotnicza Uboga

- Hangar z zapleczem technicznym do obsługi lądowiska

Siedziba Nadleśnictwa Rytel

z grafiki 2016 r.

Kłosnowo, 89-620 Chojnice

- Budynek Szkołki wraz z zapleczem technicznym i magazynowym,
- Wyluszcznia Nasion i Stacja Oceny Nasion w Kłosnowie.

Infrastruktura nadleśnictwa

Obecnie Nadleśnictwo posiada 14 leśniczówek, 2 budynki mieszkalne jednorodzinne z przeznaczeniem dla leśniczych, jedną osadę jednorodziną przeznaczoną do fizycznej likwidacji oraz dwa lokale mieszkalne w osadzie dwurodzinnej, które przeznaczone są do sprzedaży.

Łącznie nadleśnictwo posiada 19 lokali mieszkalnych w tym 13 z kancelariami leśnictw i jedną leśniczówkę bez kancelarii (została przeniesiona do budynku socjalno-biurowego szkoły leśnej w Klosnowie).

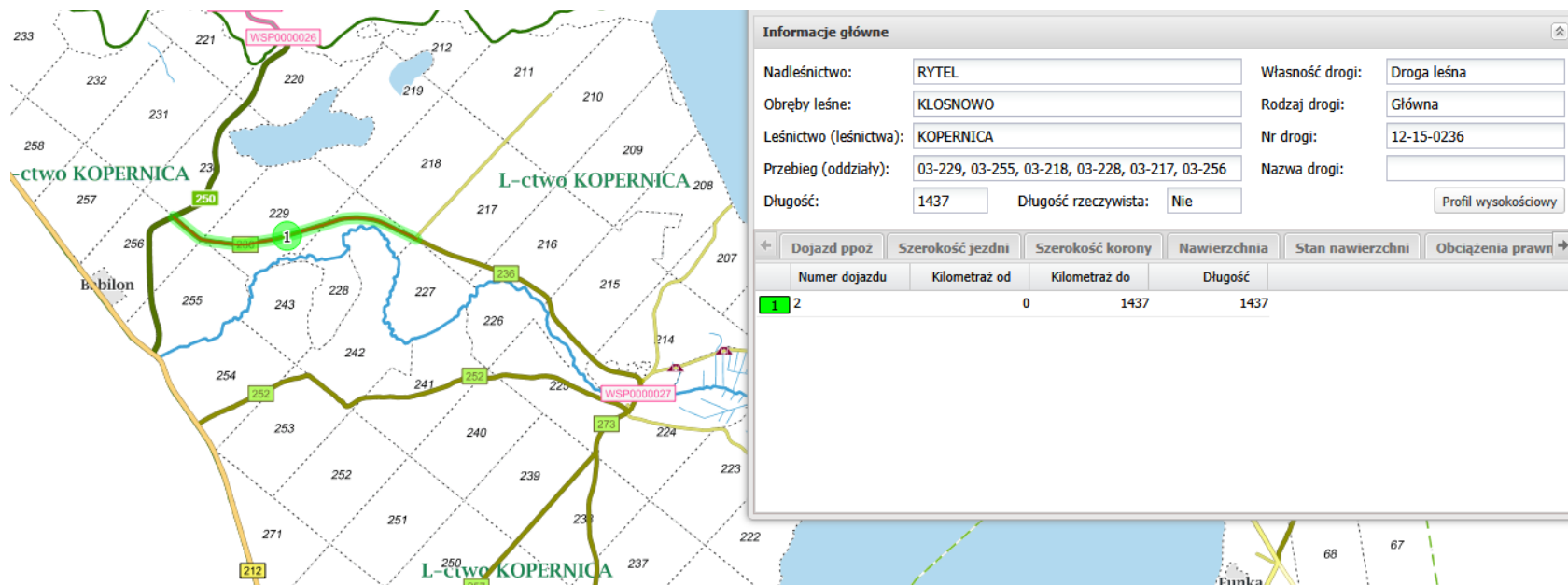
Infrastruktura nadleśnictwa

Aktualnie na stanie Nadleśnictwa Rytel znajdują się następujące pojazdy służbowe:

- TOYOTA BZ4X – samochód elektryczny, użytkowany na potrzeby działu administracji
- VOLKSWAGEN CARAVELLE – samochód służbowy do celów administracyjnych
- TOYOTA HILUX – samochód wykorzystywany na potrzeby straży leśnej
- FORD RANGER – samochód patrolowo-gaśniczy
- ZETOR, VALTRA – ciągniki
- 2 motocykle elektryczne SURRON – wykorzystywane przez strażników leśnych

Opracowanie projektu Docelowej Sieci Drogowej (dróg leśnych, w tym leśnych szlaków stałych oraz składnic drewna) zapewnia sprawną komunikację na terenie nadleśnictwa, niezbędną do prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej i ochrony przeciwpożarowej z uwzględnieniem uwarunkowań gospodarczych i przyrodniczych.

Projekt DSD pozwala na racjonalizację ponoszonych nakładów na inwestycje drogowe i redukcję kosztów związanych z pozyskaniem i zrywką drewna. Ponadto, opracowanie może być również pomocne w przygotowywaniu dokumentacji i wniosków o środki zewnętrzne na infrastrukturę drogową.

Lasy Państwowe

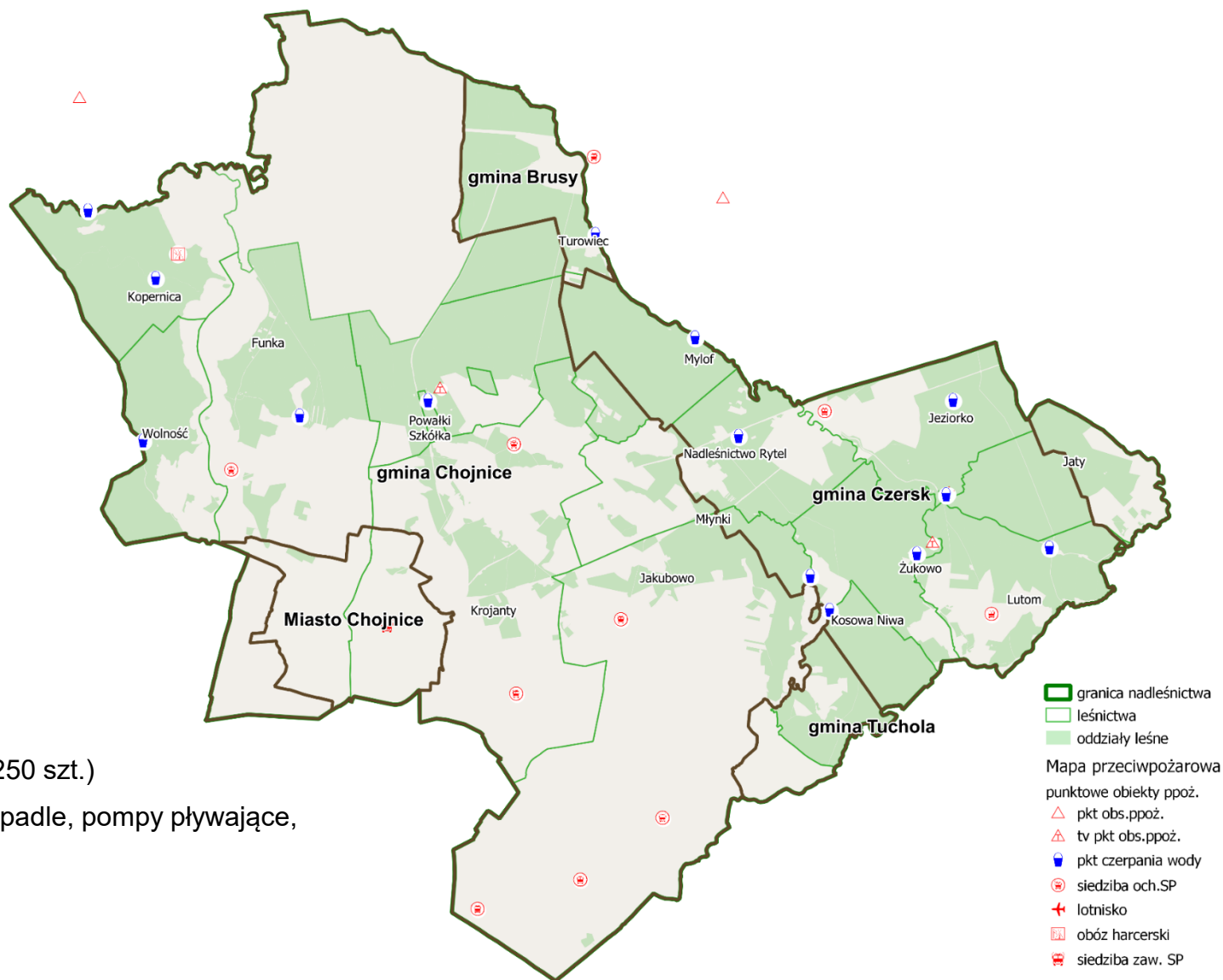
System ochrony p.poż.

100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

INFRASTRUKTURA P.POŻ

- ✓ PUNKT ALARMOWO-DYSPOZYCYJNY
- ✓ 2 WIEŻE OBSERWACYJNE TV
- ✓ LBL RYTEL
- ✓ MPP KŁOSNOWO
- ✓ SAMOCHÓD PATROLOWO-GAŚNICZY
- ✓ 14 PUNKTÓW CZERPANIA WODY
- ✓ 30 DOJAZDÓW POŻAROWYCH 81,5 km
- ✓ CIĄGNIK P.POŻ + PŁUG
- ✓ OZNAKOWANIE INFRASTRUKTURY P.POŻ (250 szt.)
- ✓ SPRZĘT PODRĘCZNY (hydronetki, tłumice, szpadle, pompy pływakowe, środek AMBER-ONE)

www.lasy.gov.pl

Utrzymanie funkcjonowania infrastruktury przeciwpożarowej wiąże się z corocznym podpisaniem umów z podmiotami zewnętrznymi:

1. Umowa na obsługę PAD – ZUL
2. Umowy na zabezpieczenia obsługi LBL – 3 umowy (DGLP)
3. Umowa na obsługę MPP w Klosnowie
4. Umowa na serwis RRL
5. Umowa na zabezpieczenie sprzętu do zwalczania pożarów – ZUL – 2 umowy

Obiekty edukacyjne Nadleśnictwa Ryteł na terenie gminy Chojnice:

Park „Sędziwy Las” (zielona klasa)
Sad „Kwiecista Ostoja”
Punkt edukacyjny „Zapylacze”
Wiata edukacyjna z miejscem na ognisko
Wyluszcznia Nasion w Klosnowie
(w tym Izba edukacyjna)

Obiekty edukacyjne Nadleśnictwa Rytel na terenie gminy Czersk:

1. Park przy Nadleśnictwie Rytel
2. Punkt widokowy „Huragan 100-lecia”
3. Miejsce odpoczynku „Zakole Brdy”
4. Wiata edukacyjna przy siedzibie nadleśnictwa

Miejsca postoju pojazdów (MPP) – teren gm. Chojnice:

1. MPP Hubert z Pomnikiem Św. Huberta
2. MPP Funka z miejscem na ognisko „Funka”
3. MPP Granica Nadleśnictwa
4. MPP Kłodawka
5. MPP Pomnik Ułanów z Pomnikiem Ułanów
6. MPP Remiza Straży Kłodawa
7. MPP Parowa
8. MPP Zielony Pałac
9. MPP Kopiec
10. MPP Suszek
11. MPP Przy Zamkowej Górze z Grodziskiem Strażnica na Wolności

Miejsca postoju pojazdów (MPP) – teren gm. Czersk:

1. MPP Kozia Szosa
2. MPP Leśna Baza Lotnicza
3. MPP Berlinka – Gutowiec
4. MPP Most Uboga
5. MPP Źelazny Most
6. MPP „Huragan 100-lecia”
7. MPP Mylof na Zakręcie
8. MPP Binduga
9. MPP Źukowo

Miejsca postoju pojazdów (MPP) – teren gm. Tuchola:

1. MPP Jaty
2. MPP Czarna Tama przy Grodzisku
3. MPP Mrowiniec

Inne obiekty i urządzenia służące rekreacji, turystyce na terenie gminy Chojnice:

1. Obozowisko Harcerskie w Kopernicy
2. Cmentarz Ewangelicki w Kopernicy
3. Bunkier Partyzancki – Zielony Pałac
4. Grodzisko Zamkowe na Wolności
5. Szlaki konne w Funce, Powąlkach i Krojantach
6. Ścieżka „W ślad za huraganem”
7. Krzyż z Kamieniem św. Huberta w leśnictwie Funka

Inne obiekty i urządzenia służące rekreacji, turystyce na terenie gminy Czersk:

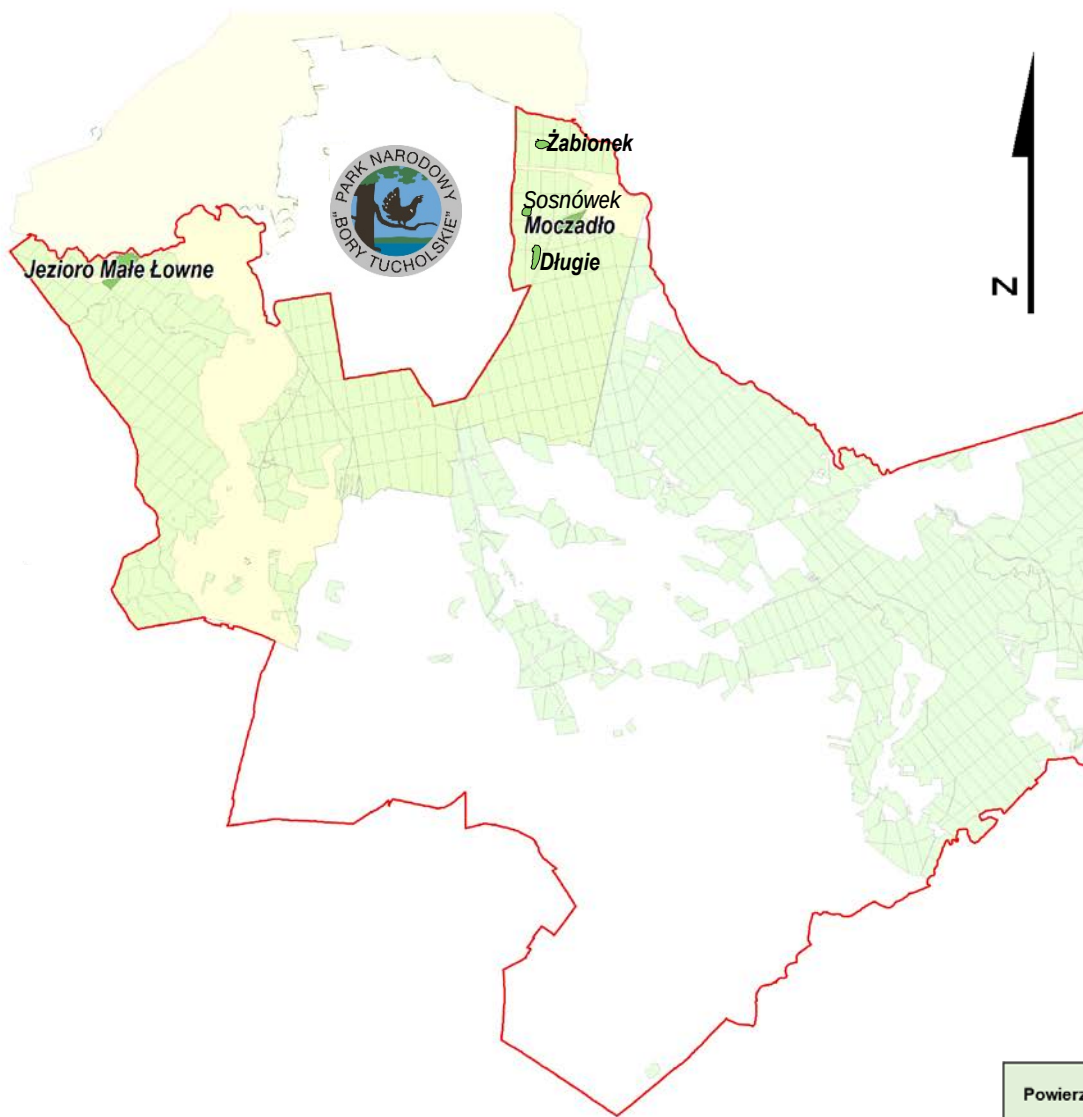
1. Miejsce Biwakowania Rytel – „Nad Rzeką Brdą”
2. Miejsce odpoczynku Rytel – „Pod Dużą Górą”
3. Pomnik poległych leśników (przy siedzibie nadleśnictwa)
4. Miejsce biwakowania „Binduga”
5. Miejsce odpoczynku przy J. Śpiewnik
6. Szlak konny w Leśnictwie Myłof
7. Ścieżka „W ślad za huraganem”

Inne obiekty i urządzenia służące rekreacji, turystyce na terenie gminy Tuchola:

1. Pozostałości cmentarza Protestanckiego w Wysockim Młynie
2. Pomnik pomordowanych w Raciążu
3. Ścieżka „W ślad za huraganem”

Nazwa rezerwatu przyrody	Rok utworzenia	Powierzchnia rezerwatu [ha]	Typ rezerwatu	Przedmiot ochrony
			Podtyp rezerwatu	
Rezerwat przyrody „Jezioro Małe Łowne”	1993 (2016)	33,76	Różnych ekosystemów	Szuwar turzycowy <i>Caricetum limosae</i> zbiorowiska torfowisk wysokich i przejściowych
			Mozaiki różnych ekosystemów	
Rezerwat przyrody „Moczadło”	2010 (2014)	26,17	Wodny	Zbiorowiska lobelii jeziorej <i>Lobelia dortmanna</i> i poryblinu jeziornego <i>Isoëtes lacustris</i>
			Jezior oligotroficznych	
Rezerwat przyrody „Jezioro Żabionek”	2024	12,62	Wodny	Zachowanie jeziora lobeliowego wraz z charakterystyczną roślinnością oraz cennymi gatunkami roślin i zwierząt
			Jezior oligotroficznych	
Rezerwat przyrody „Jezioro Sosnowek”	2024	8,59	Wodny	Zachowanie jeziora lobeliowego wraz z charakterystyczną roślinnością oraz cennymi gatunkami roślin i zwierząt
			Jezior oligotroficznych	
Rezerwat przyrody Jezioro Długie	2025	12,79	Wodny	Zachowanie jeziora lobeliowego wraz z charakterystyczną roślinnością oraz cennymi gatunkami roślin i zwierząt
			Jezior oligotroficznych	

	Powierzchnia ogólna [ha]	Powierzchnia w zarządzie Nadleśnictwa Rytel [ha]
Otulina Parku Narodowego Bory Tucholskie	12 980,52	6 345,58

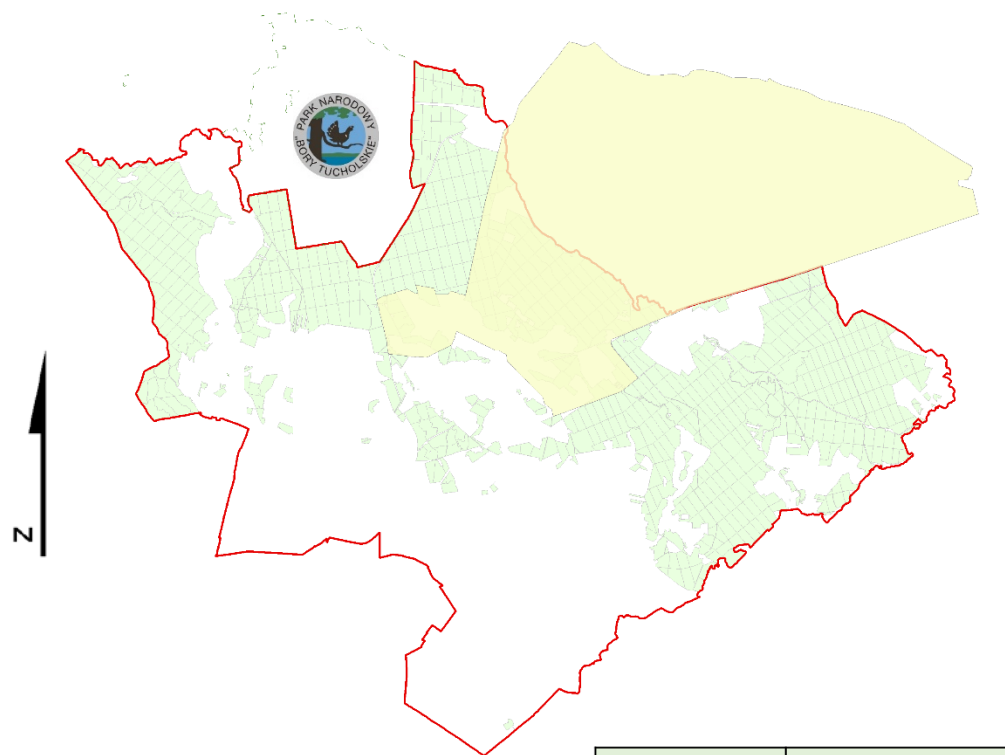
Zestawienie powierzchni użytków ekologicznych:

Gmina	Powierzchnia użytków ekologicznych [ha]	Liczba użytków ekol.
032 – Chojnice	176,96	61
045 – Czersk	35,41	24
025 – Brusy	21,47	5
065 – Tuchola	17,56	11
011 – miasto Chojnice	0,00	0
Razem N. Rytel	251,40	101

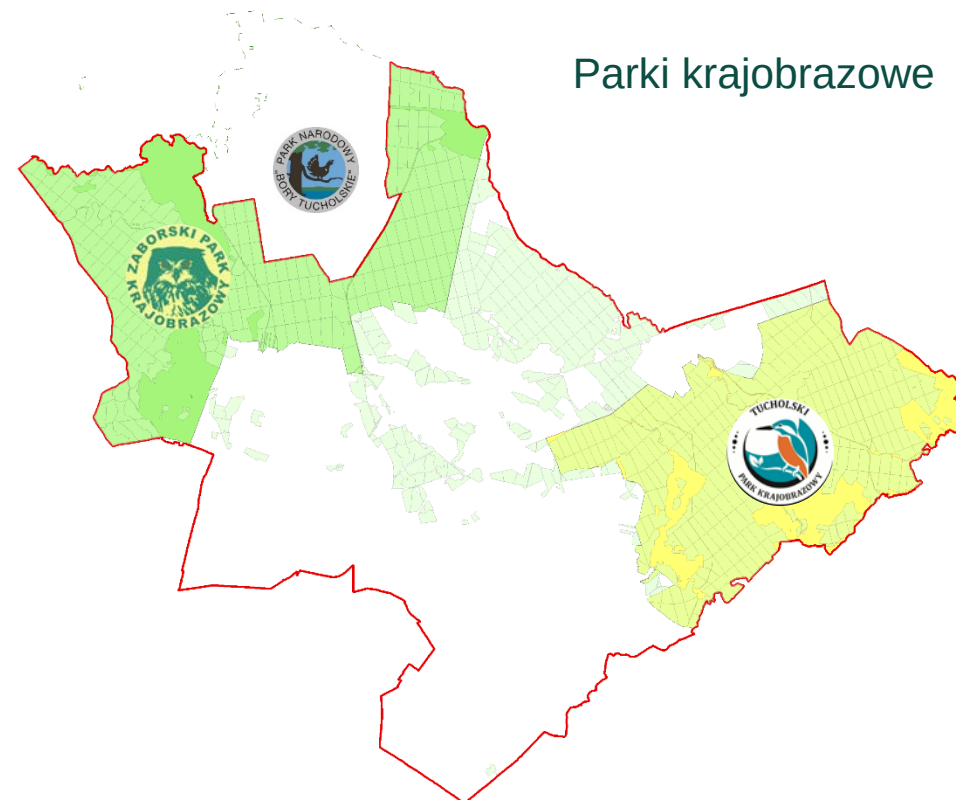

Obszary chronionego krajobrazu

	Powierzchnia ogólna [ha]	Powierzchnia w zarządzie Nadleśnictwa Rytel [ha]
Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu	15 000,00	2 722,96

Parki krajobrazowe

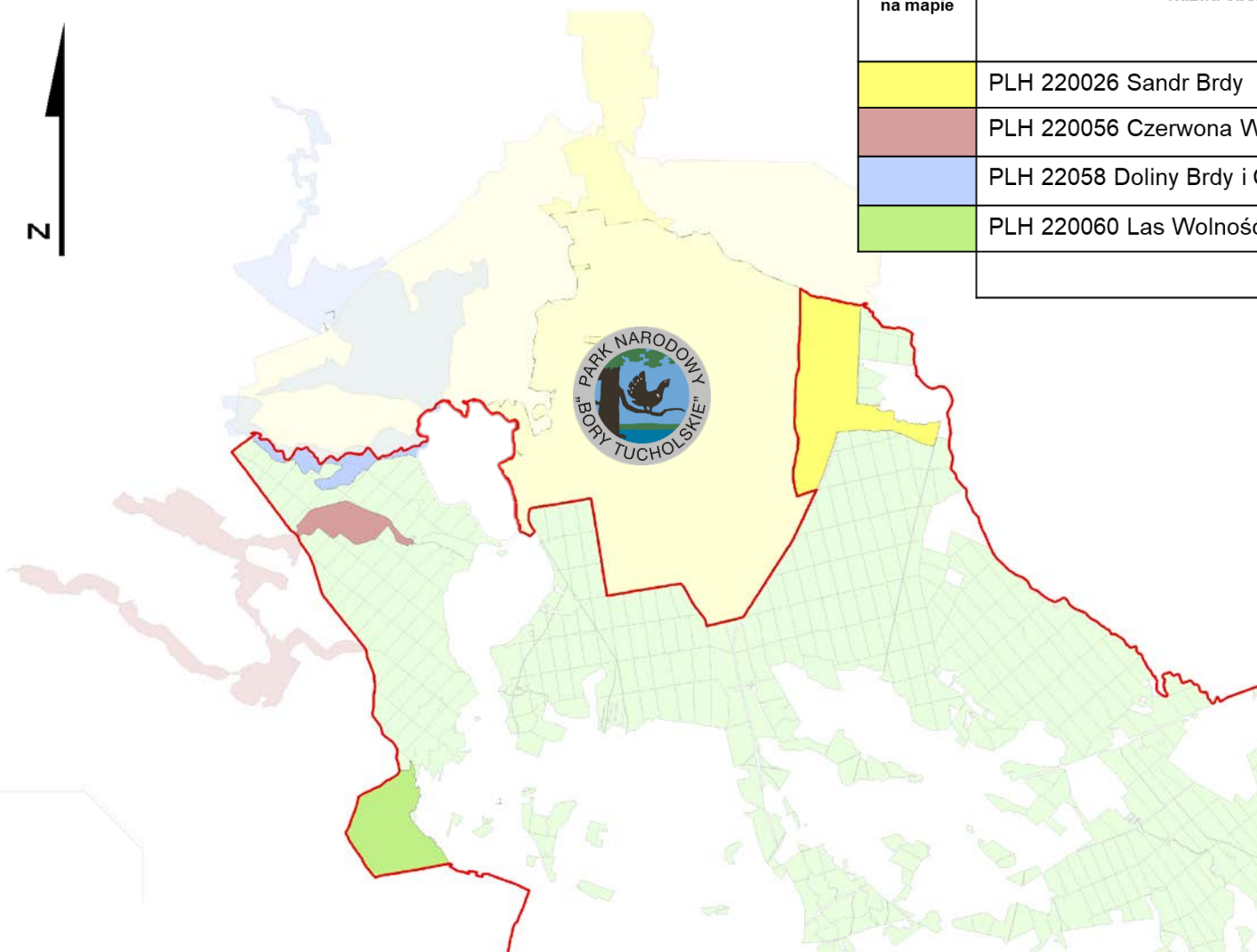

oznacze nie na mapie	Nazwa obszaru	Powierzchnia obszaru na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rytel [ha]	Udział powierzchni obszaru w gruntach Nadleśnictwa Rytel [%]
	Zaborski Park Krajobrazowy	6 433,27	36,84
	Tucholski Park Krajobrazowy	6 731,63	38,54
	Razem:	13 164,90	75,38

Lasy Państwowe

Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Rytel

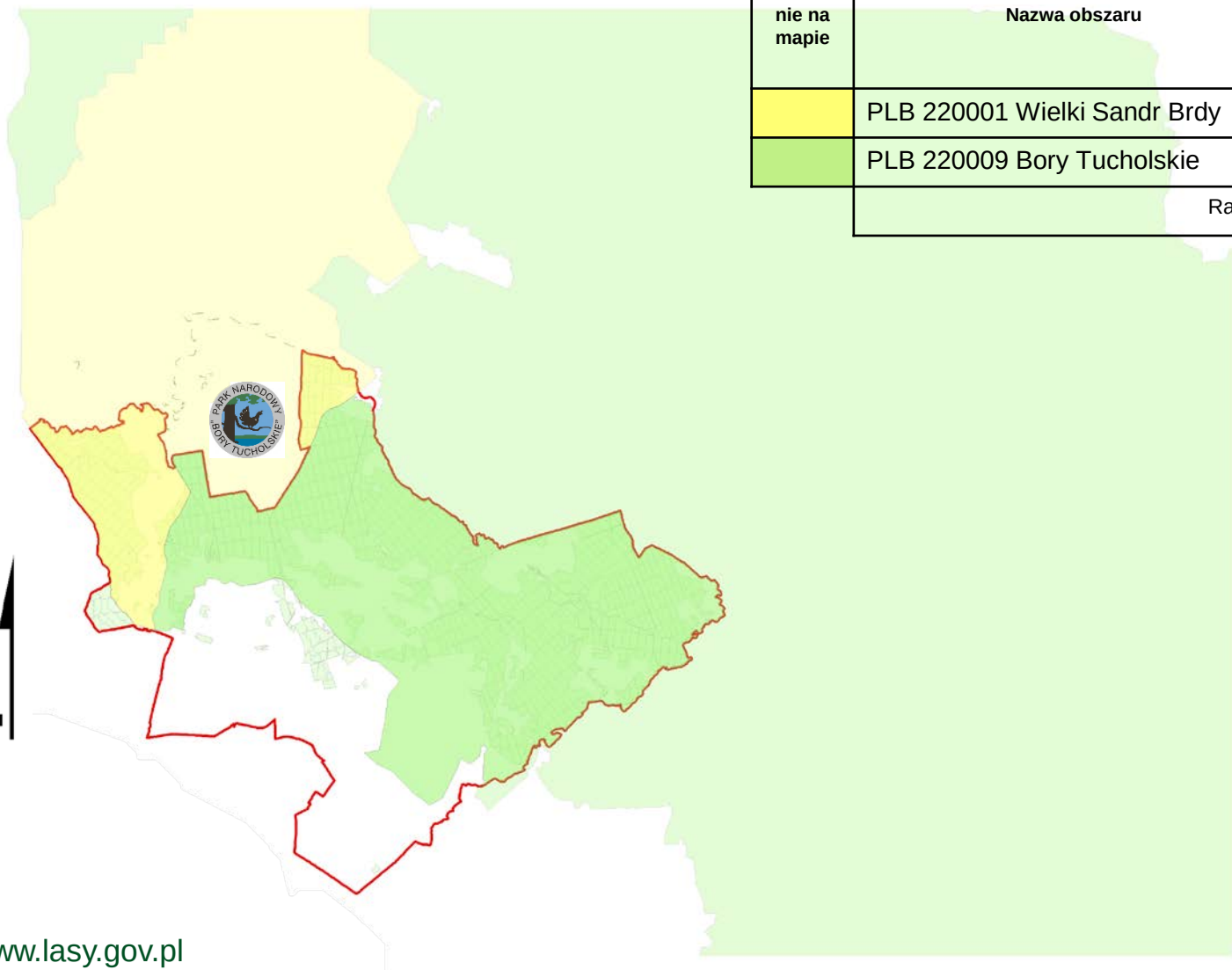

oznaczenie na mapie	Nazwa obszaru	Powierzchnia obszaru na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rytel [ha]	Udział gruntów Nadleśnictwa Rytel w całkowitej powierzchni obszaru [%]	Udział powierzchni obszaru w gruntach Nadleśnictwa Rytel [%]
	PLH 220026 Sandr Brdy	563,88	7,52	3,23
	PLH 220056 Czerwona Woda pod Babilonem	143,45	17,47	0,82
	PLH 22058 Doliny Brdy i Chociny	72,35	4,97	0,41
	PLH 220060 Las Wolność	328,19	97,88	1,88
	Razem:	1 107,87		6,34

Lasy Państwowe

Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Rytel

oznaczenie na mapie	Nazwa obszaru	Powierzchnia obszaru na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rytel [ha]	Udział gruntów Nadleśnictwa Rytel w całkowitej powierzchni obszaru [%]	Udział powierzchni obszaru w gruntach Nadleśnictwa Rytel [%]
	PLB 220001 Wielki Sandr Brdy	2 910,30	7,84	16,66
	PLB 220009 Bory Tucholskie	13 640,03	4,23	78,10
	Razem:	16 550,33		94,76

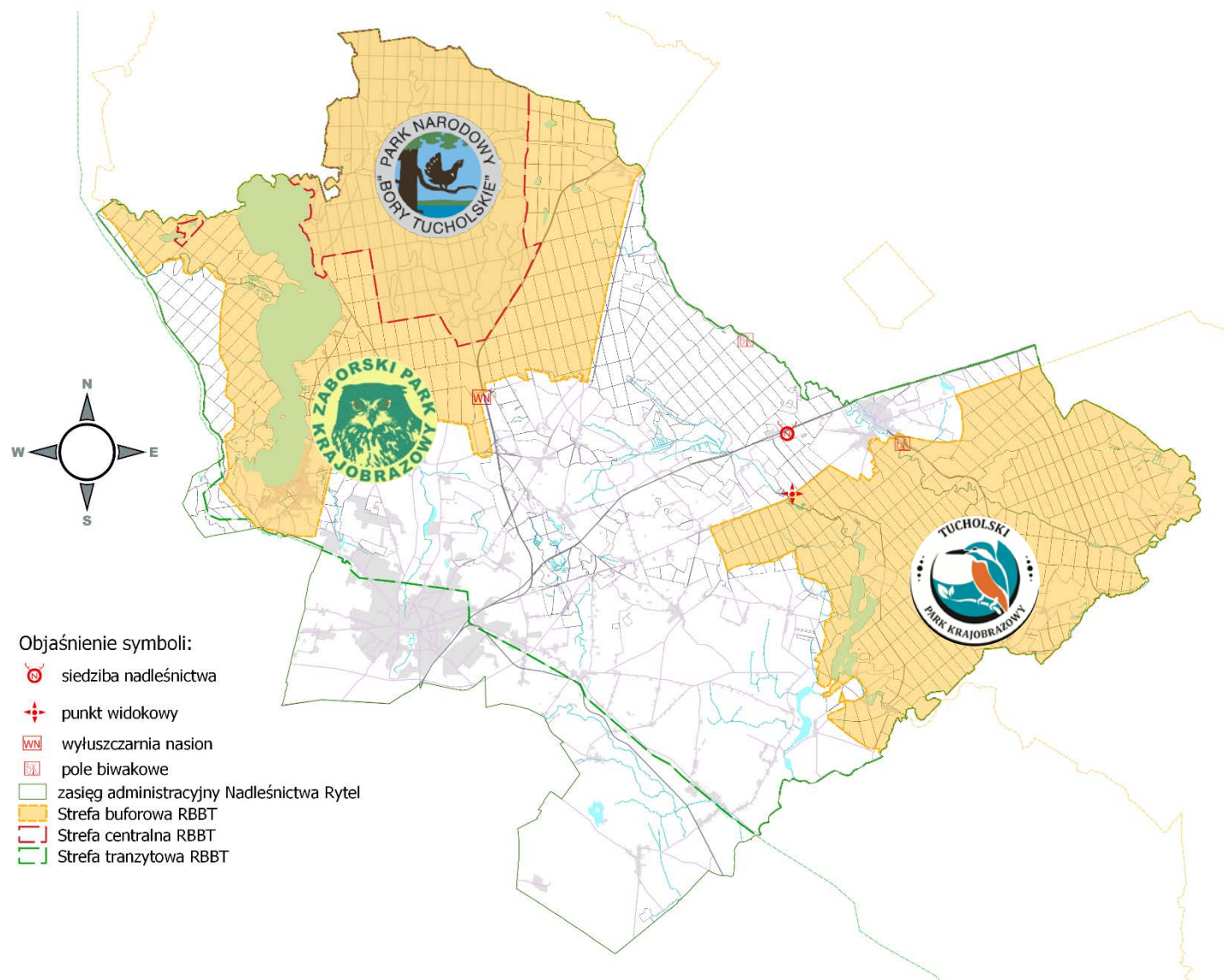

Las Państwowy

Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Rytel

100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

Las ochronny to las pełniący (wyłącznie lub dodatkowo) funkcje pozaprodukcyjne związane z ochroną gruntów, wód, infrastruktury oraz terenów zamieszkałych przez człowieka i zagrożonych skutkami zjawisk żywiołowych, np. powodzią.

- **Glebochronne, wodochronne, wiatrochronne (chronią przed erozją)**
- **Drzewostany trwale uszkodzone na skutek działania przemysłu**
- **Drzewostany nasienne, ostoje zwierząt, stanowiska roślin chronionych**
- **Lasy o szczególnym znaczeniu przyrodniczo-naukowym lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa**
- **Lasy położone w granicach miast, w strefach ochronnych uzdrowisk, w strefie górnej granicy lasów**

Zasady i tryb wyznaczania i uzgadniania lasów ochronnych określają przepisy rozdziału 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach – art. 15-16.

W odniesieniu do lasów Skarbu Państwa wnioski do ministra właściwego ds. środowiska opiniują rady gmin właściwe ze względu na położenie lasów proponowanych do uznania za ochronne.

Powierzchnia lasów ochronnych w zasięgu Nadleśnictwa Rytel wg stanu na dzień 01.01.2025 r.

Gmina	Powierzchnia lasów ochronnych [ha]	Liczba wydzieleń
032 – Chojnice	992,22	368
045 – Czersk	798,89	292
025 – Brusy	344,81	136
065 – Tuchola	166,15	42
011 – miasto Chojnice	31,78	12
Razem N. Rytel	2 333,85	850

Warszawa, dnia 29-11-2021 r.

Minister Klimatu i Środowiska

DLL-WGL.8101.17.2021.LP
1820048.6346206.5151700

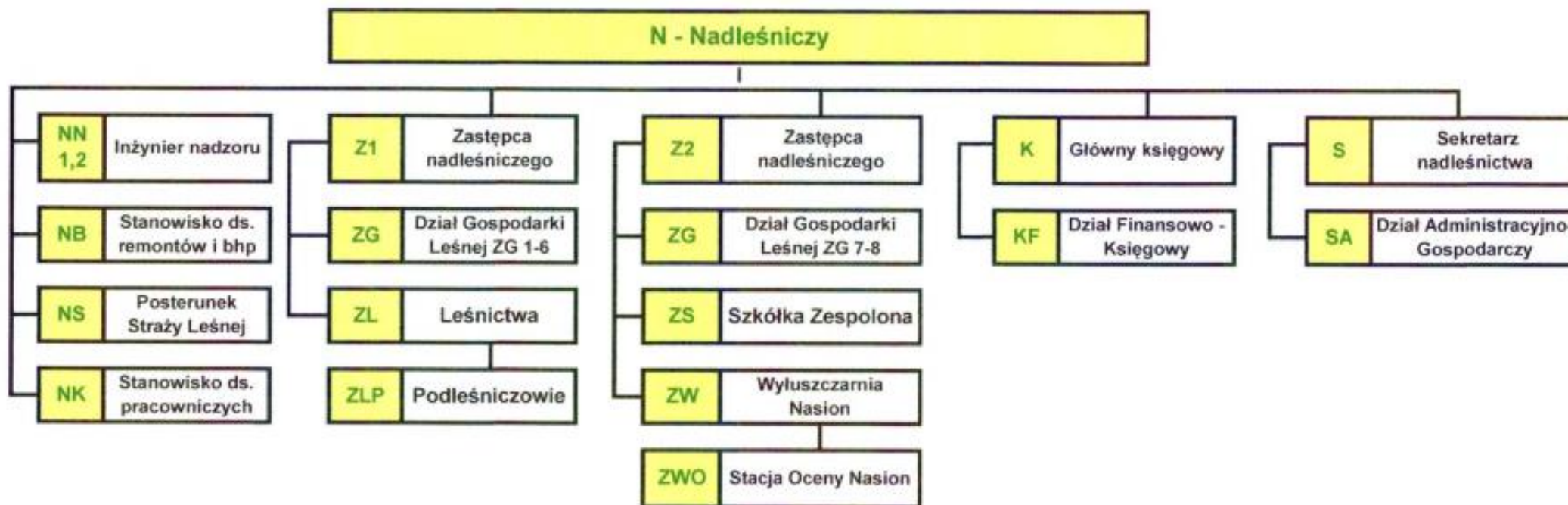
DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 listopada 2021 r. znak: ZU.6002.13.2021, po uzyskaniu opinii Rady Gminy w Chojnicach, Rady Miejskiej w Chojnicach, Rady Miejskiej w Brusach, Rady Miejskiej w Tucholi oraz wobec nieprzedstawienia opinii w ustawowym terminie przez Radę Miejską w Czersku:

I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Rytel, określone decyzją Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2006 roku, znak DLOPiK-L-lp-0233-29/06, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Rytel.

II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 2 342,69 ha, położone w Nadleśnictwie Rytel, w obrębach leśnych: Klosnowo i Rytel, jak niżej:

- 1) w obrębie leśnym Klosnowo, o powierzchni łącznej 1 294,95 ha, w tym:
 - a) lasy glebochronne, wodochronne, o powierzchni łącznej 6,50 ha, w oddziałach: 5a-b; 6g; 69c, lx,
 - b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 916,45 ha, w oddziałach: 1a-b, d-i; 2a-b; 3a-g; 4a-h; 5c-d; 6a-f, h-j; 9g; 10a-g, i-m; 11a-c, f, h-l; 12a-h, j-l; 21a-i; 22a-h; 27a-g; 28a-c, h; 29a-l; 30g-h; 37a-b, d-n; 38a-f; 43c, n-o; 54h; 69b, d, o, s, y, dx; 80b-c; 88c-d; 89a-b, d-f; 90a-d; 110f; 116d, g, i-j, l, n, p, s; 130g; 135a-b, f, h; 136a-g, i-k; 138g, j, l; 139d, g-i; 140s-t; 141a-f, h-i, k; 149b; 163a-l; 164a-g, i, k; 165d; 182j; 184c; 190g; 192c, l-m; 194a; 195j, l, n; 201f; 202a-b; 204b-c, f; 205a-b; 206c-d, g, i; 207a; 208a; 209a; 210a-b, d; 211a-b, f; 212f; 213a-g, i, m, o; 214b-c, t; 215m-n; 216g; 220a-j; 221a-d; 222f, h-j, n, p, r, x; 223a-b, f, h; 224g; 225a-b; 226c; 227b-g; 228a-c, f, h; 229a; 230a-c, k; 231g, i; 232a, f; 233a-i; 234a-b; 235a, h, j; 241b, d-g; 242b-g; 243a-g; 244a, d, g, l; 245h; 254b, f; 255a, h-i; 260a-d, h; 261a-b; 265i; 272b-g, i; 273a-f, h, m-o; 279a-d, g-l, o; 280a, c-h, r, w, y, bx, dx, gx; 284h; 293d, h; 294f; 295b; 296j; 298b; 300i,
 - c) lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 3,04 ha, w oddziale: 301d-f,
 - d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 2,83 ha, w oddziałach: 42i; 54f; 154b,
 - e) lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 319,12 ha, w oddziałach: 46a-d, g-o; 47a-j; 48a-h; 49a-c; 50a-c; 59a-k; 60a-k; 61a-i; 62a-f; 63a-c,
 - f) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, o powierzchni łącznej 18,27 ha, w oddziale: 239c,
 - g) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 28,74 ha, w oddziałach: 203a-c; 303a-h,

Liczba pracowników ogółem **56**

w tym na stanowiskach nierobotniczych **54**

w tym w Służbie Leśnej **45**

Wyluszczeniarnia
Nasion w Kłosnowie

Szkółka leśna
w Kłosnowie

Stacja Oceny
Nasion w Kłosnowie

Leśna Baza
Lotnicza UBOGA

Las Państwowy

Realizacja nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa

Porozumienie w sprawie powierzenia niektórych spraw z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie powiatu chojnickiego z dnia 20 marca 2023 r.

Podstawa prawna – art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

Powierzchnia lasów niepaństwowych w nadzorowanych przez nadleśniczego Nadleśnictwa Ryteł: **1 053,73 ha**

www.lasy.gov.pl

OS.6160.4.2023

POROZUMIENIE zawarte w dniu 20 marca 2023 r.

pomiędzy:

Starostą Chojnickim – Markiem Szczepańskim, zwanym dalej Starostą,
a
Nadleśniczym Nadleśnictwa Ryteł – Rafałem Zomkowskim, zwanym dalej Nadleśniczym

w sprawie powierzenia niektórych spraw z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie powiatu chojnickiego.

Na podstawie art. 5 ust. 3 i 3 a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 672, 1726, 2311, z 2023 r. poz. 412) zwanej dalej „ustawą” – Strony zawierają niniejsze porozumienie.

§ 1

Starosta powierza Nadleśniczemu, a Nadleśniczy przyjmuje prowadzenie spraw z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną w sprawach lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenie powiatu chojnickiego, w granicach części gmin: Brusy, Chojnice i Czersk oraz całej Gminy Miejskiej Chojnice.

§ 2

Powierzenie spraw, o których mowa w § 1 w ramach prowadzonego nadzoru przez Nadleśniczego, obejmuje następujące sprawy i czynności wynikające z ustawy, tj.:

1. Wydawanie zgodnie z art. 24 ustawy o lasach decyzji nakazujących wykonanie zadań zawartych w uproszczonych planach urządzenia lasu oraz zadań wynikających z art. 13 ust. 1 lub decyzji, o której mowa w art. 19 ust. 3 ustawy – jeśli Właściciel lasu nie wykonuje w określonym czasie tych zadań w zakresie:
 - a) zachowania w lasach roślinności leśnej (upraw leśnych) oraz naturalnych bagien i torfowisk;
 - b) ponownego wprowadzania roślinności leśnej /upraw leśnych/ w lasach w okresie do 5 lat od usunięcia drzewostanu;
 - c) przebudowy drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zawartych w planie urządzenia lasu, uproszczonym planie lasu lub decyzji, o której mowa w art. 19 ust. 3;
 - d) pielęgnowania i ochrony lasu, w tym: usuwanie drzew opianowanych przez organizmy szkodliwe, a także złomów i wywrotów, zabiegów pielęgnacyjnych roślinności leśnej (upraw leśnych) w wieku do 10 lat oraz zabiegów w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

1 a. Powierzenie prowadzenia spraw, o których mowa w § 2 ust. 1 nie obejmuje:

Plan urządzenia lasu – podstawa działalności nadleśnictwa

To kluczowy dokument określający zasady gospodarki leśnej i podstawa naszego działania. Opracowany **na 10 lat**. Obejmuje całe nadleśnictwo, ale indywidualne planowanie dotyczy wydzieleń, czyli kilkuhektarowych, jednolitych fragmentów lasu. Takich wydzieleń jest w naszym nadleśnictwie **6180**.

Plan wykonali specjaliści spoza Lasów Państwowych. Zatwierdził Minister Klimatu i Środowiska.

Plan zawiera opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i metody prowadzenia gospodarki leśnej. Proces jego tworzenia i zatwierdzania jest precyzyjnie uregulowany i angażuje różne podmioty oraz społeczeństwo.

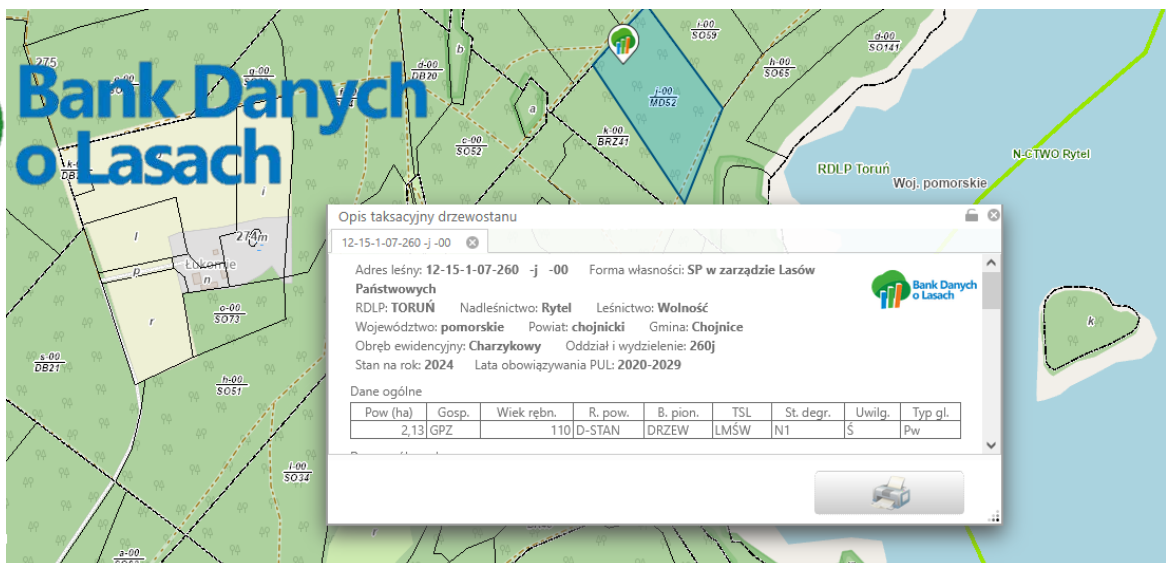
W jakim celu wykonujemy plan?

- **Zrównoważone zarządzanie lasami** – zapewnienie równowagi między ochroną przyrody a użytkowaniem lasów
- **Ochrona ekosystemów leśnych** – uwzględnienie obszarów chronionych i działań na rzecz bioróżnorodności
- **Planowanie pozyskania drewna** – określenie, ile drewna można pozyskać, bez naruszania stabilności lasów
- **Dostosowanie gospodarki leśnej do warunków środowiskowych** – uwzględnienie klimatu, gleby i zasobów wodnych

- **Działamy transparentnie.** Dlatego przy tworzeniu planu odbywają się konsultacje społeczne. Gotowy plan podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisku i jest opiniowany przez RDOŚ, Wojewódzki Inspektorat Sanitarny
- **Każdy ma wgląd do planu.** Plan urządzenia lasu umieszczamy w internetowym BIP. Do pobrania udostępniamy opis nadleśnictwa (elaborat) i program ochrony przyrody <https://www.gov.pl/web/nadlesnictwo-rytel/plan-urzadzenia-lasu>
- **Sprawdź, co zaplanowaliśmy w znanym Ci fragmencie lasu.** Treść planu trafia także do Banku Danych o Lasach (bdl.lasy.gov.pl). Tutaj każdy może zapoznać się z charakterystyką wybranego wydzielenia leśnego i sprawdzić, jakie prace będziemy prowadzić w tym fragmencie lasu

Lasów Państwowych Nadleśnictwo Rytel

[Prawo i organizacja](#)
[Zamówienia publiczne](#)
[Co robimy](#)
[Kontakt](#)
[Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rytel](#)
[Co robimy](#)
[Plan urządzenia lasu](#)

Rozpatrywanie spraw

Plan urządzenia lasu

Ochrona przyrody

[Wykaz dokumentów zawierających informacje o środowisku](#)

Archiwa

Informacje o kontrolach

Wystąpienia, komunikaty i ogłoszenia

Petycje

Informacje nieopublikowane w BIP

Ponowne wykorzystanie

Wydatkowanie środków na cele społecznie użyteczne

Plan urządzenia lasu

Informacje zawarte na podstronach dotyczą Planu Urządzenia Lasu (PUL) na lata 2020 - 2029 dla Nadleśnictwa Rytel Obręby: Kłosnowo, Rytel

Stan inwentaryzacji na 01.01.2020 rok

PUL został opracowany przez:

KRAMEKO sp. z o.o.

ul. Mazowiecka 108

30-023 Kraków

Prace nad Planem Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rytel na lata 2020-2029

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1463), plan urządzenia lasu, co do zasady, sporządza się na 10 lat, z uwzględnieniem przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej, celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzonego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych. Jednakże, wyjątkiem od powyższej zasady jest art. 18 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy o lasach, w myśl którego, w przypadkach uzasadnionych stanem lasów, a w szczególności wystąpieniem szkód lub klęsk żywiołowych, plan urządzenia lasu może być opracowany na okres krótszy niż 10 lat.

W Nadleśnictwie Rytel na skutek huraganowych wiatrów, które miały miejsce w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 roku, wystąpiły wielkopowierzchniowe szkody, co skutkowało koniecznością skrócenia do końca 2019 r. okresu obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu sporządzonego na lata 2017-2026 i zatwierdzonego Decyzją Ministra Środowiska z dnia 31 maja 2017 r. nr DL-L611.30.2017, na co zgodę wyraził Minister Środowiska w piśmie z dnia 21 grudnia 2017 roku, znak spr.: DL-L611.99.2017. Aneks do planu urządzenia lasu sporządzonego na lata 2017-2026 dla Nadleśnictwa Rytel, został zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska nr DL-L4100.13.2019 z dnia 18 marca 2019 roku. Powyższe miało umożliwić wykonanie obiektywnej taksacji i właściwe zaplanowanie zadań z zakresu gospodarki leśnej w rewizji planu urządzenia lasu na lata 2020-2029.

Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Rytel opracowany na lata 2020-2029 został zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska dn. 04.03.2022 r. - pismo MKiŚ znak: DLL-WGL.8100.5.2022.LP.

Materiały

[Pismo MKiŚ zatwierdzające PUL Nadleśnictwa Rytel na lata 2020-2029](#)

Kopia_Zatwierdzenia_przez_MKiS_PUL_Nadleśnictwa_Rytel_na_lata_2020-2029.pdf 0,27MB

Część opisowa Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Rytel na lata 2020-2029

Materiały

[PUL Nadleśnictwa Rytel na lata 2020-2029 - Opis ogólny nadleśnictwa \(Elaborat\)](#)

ELABORAT_N-CTWO_RYTEL.pdf 61,99MB

[PUL Nadleśnictwa Rytel na lata 2020-2029 - Program Ochrony Przyrody](#)

PROGRAM_OCHRONY_PRZYRODY.pdf 11,12MB

Rozmiar zadań zapisanych w planie urządzenia lasu

etat miąższościowy użytków rębnych (m ³)	407 554 m ³
etat powierzchniowy cięć w użytkowaniu przedrębnym (ha)	6 329,83 ha
szacunkowe pozyskanie w użytkowaniu przedrębnym (m ³)	257 000 m ³
projektowana powierzchnia zalesień i odnowień (ha)	5 021,4 ha
projektowana powierzchni pielęgnowania lasu (ha)	6 696,39 ha

Część II

**Co się działo w nadleśnictwie –
- podsumowanie roku 2024**

	Ogółem w Nadleśnictwie Rytel [m^3]	w zasięgu gm. Chojnice [m^3]	w zasięgu gm. Czersk [m^3]	w zasięgu gm. Brusy [m^3]	w zasięgu gm. Tuchola [m^3]	w zasięgu miasta Chojnice [m^3]
Użytkowanie rębne	26 525,08	15 679,08	9 024,97	747,26	1 073,77	
Użytkowanie przedrębne	32 867,66	18 703,59	10 355,10	1 434,24	2 374,73	
Użytki przygodne	4 947,01	2 160,49	2 193,11	40,30	459,66	93,45
Suma:	64 339,75	36 543,16	21 573,18	2 221,80	3 908,16	93,45

	Ogółem w Nadleśnictwie Rytel [m^3]	w zasięgu gm. Chojnice [m^3]	w zasięgu gm. Czersk [m^3]	w zasięgu gm. Brusy [m^3]	w zasięgu gm. Tuchola [m^3]	w zasięgu miasta Chojnice [m^3]
Drewno wielkowymiarowe	22 062,75	12 480,21	8 228,33	393,09	961,12	
Drewno średniowymiarowe	39 429,15	22 340,51	12 592,67	1 596,41	2 806,11	93,45
Drewno małowymiarowe	2 847,85	1 722,44	752,18	232,30	140,93	
Suma:	64 339,75	36 543,16	21 573,18	2 221,80	3 908,16	93,45

Drewno opałowe	Pozyskanie [m ³]	Cena średnia [zł]	Cena min. [zł]	Cena max. [zł]
M2 (gałęziówka)	2 847,85	22,98	13	45
S4 (wałki opałowe)	5 558,02	128,74	54	165

Umowa	Data zawarcia	Pakiety	Data realizacji	Wykonawca (zakład usług leśnych)	Zrealizowana wartość umowy (zł brutto)	Gminy w zasięgu działania ZUL
S.271.1.2.2024	2024-01-04	PAD+PO	2024-10-15	ZAKŁAD USŁUG LEŚNYCH Zbigniew Karau	155 804,04	045 - Czersk
S.271.1.1.2024	2024-01-04	5-JATY+MYLOF	2024-12-31	ZAKŁAD USŁUG LEŚNYCH Zbigniew Garwol	101 9081,43	025 - Brusy 032 - Chojnice 045 - Czersk 065 - Tuchola
S.271.1.3.2024	2024-01-04	6-JEZIOR.+MŁYNKI	2024-12-31	FORESTER Sławomir Drewek	943 841,55	032 - Chojnice 045 - Czersk
S.271.1.4.2024	2024-01-04	7-LUTOM+ŻUKOWO	2024-12-31	FORESTER Sławomir Drewek	1037 353,26	045 - Czersk
S.271.1.5.2024	2024-01-04	10-TUR.+MPP ŚMIE	2024-12-31	WIOLETTA DROBIŃSKA	157 667,55	011 - Chojnice 025 - Brusy 032 - Chojnice 045 - Czersk 065 - Tuchola
S.271.1.10.2024	2024-01-05	8-WN KLOS.+SZKÓŁ	2024-12-31	USŁUGI LEŚNE ANDRZEJ KŁOPOTEK	845 228,96	032 - Chojnice
S.271.1.8.2024	2024-01-05	1-FUNKA+KROJANTY	2024-12-31	ZUL "FUN-LAS" Grzegorz Kłopotek	1 553 628,58	011 - Chojnice 032 - Chojnice
S.271.1.9.2024	2024-01-05	3-POWAŁKI+TUROW.	2024-12-31	ZUL "FUN-LAS" Grzegorz Kłopotek	1 420 669,32	025 - Brusy 032 - Chojnice
S.271.1.6.2024	2024-01-09	4-WOLN.+KOS.NIWA	2024-12-31	ZAKŁAD USŁUG LEŚNYCH ŁUKASZ CUPA	1 119 723,35	032 - Chojnice 045 - Czersk 065 - Tuchola.
S.271.1.7.2024	2024-01-09	2-KOPER.+JAKUBO.	2024-12-31	ZAKŁAD USŁUG LEŚNYCH ŁUKASZ CUPA	928 815,89	032 - Chojnice 045 - Czersk

Umowa	Data zawarcia	Pakiety	Data realizacji	Wykonawca	Wartość umowy brutto [zł]	Gminy w zasięgu działania ZUL
ZG.271.5.1.2024	2025-01-09	1-FUNKA + KROJANTY	2025-12-31	1) Zakład Usług Leśnych Wojciech Prądziński (LIDER) 2) Zakład Usług Leśnych Krzysztof Werachowski	1 039 519,55	011 - Chojnice 032 - Chojnice
ZG.271.5.2.2024	2025-01-09	2-KOPERNICA + JAKUBOWO	2025-12-31	1) P.H.U. RYŚ-DREW Ryszard Cupa (LIDER) 2) Zakład Usług Leśnych Łukasz Cupa	726 615,78	032 - Chojnice 045 - Czersk
ZG.271.5.3.2024	2025-01-09	3-POWAŁKI + TUROWIEC	2025-12-31	1) Zakład Usług Leśnych Wojciech Prądziński (LIDER) 2) Zakład Usług Leśnych Krzysztof Werachowski	1 019 970,64	025 - Brusy 032 - Chojnice
ZG.271.5.4.2024	2025-01-09	4-WOLNOŚĆ + KOSOWA NIWA	2025-12-31	1) Zakład Usług Leśnych Łukasz Cupa (LIDER) 2) P.H.U. RYŚ-DREW Ryszard Cupa	672 750,82	032 - Chojnice, 045 - Czersk 065 - Tuchola
ZG.271.5.5.2024	2025-01-09	5-JATY + MYLOF	2025-12-31	Zakład Usług Leśnych Zbigniew Garwol	552 559,88	025 - Brusy 032 - Chojnice 045 - Czersk 065 - Tuchola
ZG.271.5.6.2024	2025-01-09	6-JEZIORO + MŁYNY	2025-12-31	Usługi Leśne Tadeusz Gradowski	450 086,08	032 - Chojnice 045 - Czersk
ZG.271.5.7.2024	2025-01-09	7-LUTOM + ŻUKOWO	2025-12-31	Usługi Leśne Tadeusz Gradowski	813 426,87	045 - Czersk
ZG.271.5.8.2024	2025-01-14	8-WN KŁOS.+SZKÓŁ + ZB.SZYSZEK	2025-12-31	Zakład Usług Leśnych Andrzej Kłopotek	911 477,18	032 - Chojnice
ZG.271.5.9.2024	2025-01-14	9-PAD + PO	2025-10-15	Zakład Usług Leśnych Zbigniew Karau	152 681,76	045 - Czersk

podmioty gospodarcze

- 100 firm
- Zakres od 6,12 do 13 451,60 m³ (suma: 56 010,88 m³, średnia: 560,11 m³)

do 50 m ³	30
50,01-100 m ³	20
100,01-500 m ³	29
500,01-1000 m ³	7
1000,01-5000 m ³	11
5000,01-10000 m ³	2
pow. 10000,01 m ³	1

odbiorcy indywidualni (detaliczni)

- 455 odbiorców
- Suma 7 326,64 m³

Wykonanie 2024 r. Hodowla lasu

	Ogółem w Nadleśnictwie Rytel [ha]	w zasięgu gm. Chojnice [ha]	w zasięgu gm. Czersk [ha]	w zasięgu gm. Brusy [ha]	w zasięgu gm. Tuchola [ha]	w zasięgu miasta Chojnice [ha]
Odnowienia	347,18	178,49	128,83	18,71	21,15	
Pielęgnowanie upraw	327,71	180,65	122,79	3,50	19,58	1,19
Czyszczenia	363,59	93,97	235,83	12,62	19,48	
Trzebieże	776,38	392,01	265,21	45,03	64,81	
Suma:	1 814,86	845,12	752,66	79,86	125,02	1,19

Wykonanie 2024 r. Ochrona lasu

	Ogółem w Nadleśnictwie Rytel	w zasięgu gm. Chojnice	w zasięgu miasta Chojnice	w zasięgu gm. Czersk	w zasięgu gm. Brusy	w zasięgu gm. Tuchola
Ochrona przed zwierzyną	264,13 ha	119,64 ha	0,00	97,11 ha	10,00 ha	37,38
Porządkowanie terenów leśnych (zbieranie śmieci)	135,25 m ³	61,75 m ³		41,50 m ³	5,00 m ³	2,00 m ³

Ograniczanie liczebności szkodliwych owadów:

- wykładanie drzew pułapkowych
- usuwanie drzew zasiedlonych

Zbiór materiałów prognostycznych:

- wykładanie pułapek feromonowych
- jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny

W 2024 roku na porządkowanie terenów leśnych Nadleśnictwo Rytel przeznaczyło 71 tys. zł.

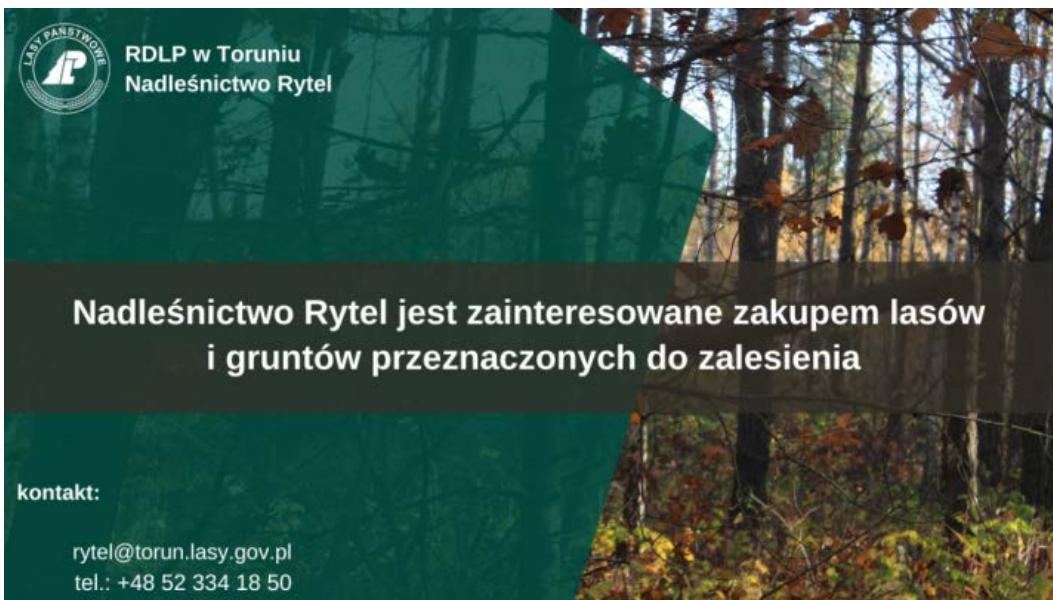
Ochrona przyrody

- W 2024 r. Nadleśnictwo Rytel nie prowadziło zabiegów w rezerwatach przyrody.
- W powierzchniowym pomniku przyrody w Klosnowie obalono drzewa zagrażające bezpieczeństwu (art. 45 ustawy o ochronie przyrody) i pozostawiono do naturalnego rozkładu.
- Zgodnie z PZO w Leśnictwie Kopernica były usuwane sosny wejmutki na obszarze Natura 2000, a w leśnictwie Turowiec – ochronna borów chrobotkowych (wynoszenie chrustu).
- W 2024 r. Nadleśnictwo Rytel wzięło również udział w pozyskaniu środków zewnętrznych na budowę zastawki na cieku wodnym w Kopernicy (projekt GMOK – CKPŚ).
- W ramach ochrony czynnej Nadleśnictwo prowadzi prace na użytkach ekologicznych (program rolnośrodowiskowy – ARMIR).
- Współpraca z Zaborskim Parkiem Krajobrazowym – budowa zastawki w Leśnictwie Wolność.

Lasy Państwowe

Nabywanie lasów i gruntów do zalesienia

 RDLP w Toruniu
Nadleśnictwo Ryteł

Nadleśnictwo Ryteł jest zainteresowane zakupem lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia

kontakt:

rytel@torun.lasy.gov.pl
tel.: +48 52 334 18 50

Ustawa z dn. 28 września 1991 r. o lasach

Art. 37 – nabywanie na zasadach „ogólnych”

Art. 37a – prawo pierwokupu i prawo nabycia

Zakup gruntów w 2024 r.:

1,1413 ha (gm. Chojnice) 62 771,50 zł (pierwokup)

www.lasy.gov.pl

Lasy Państwowe są zainteresowane nabywaniem lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia

Realizując zapisy Zarządzenia nr 79 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 30 grudnia 2021 roku w sprawie zasad powiększania zasobów leśnych w wyniku nabywania lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia przez jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Nadleśniczy Nadleśnictwa Ryteł informuje, iż jest zainteresowany zakupem na rzecz Skarbu Państwa lasów oraz gruntów przeznaczonych do zalesienia, położonych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ryteł, na podstawie art. 37 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1356).

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Ryteł oraz lokalizację proponowanych do sprzedaży gruntów, można zweryfikować w internetowym Banku Danych o Lasach - <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portale/mapy>. W przypadku trudności z ustaleniem właściwego terytorialnie nadleśnictwa, prosimy o kontakt telefoniczny.

Oferowane do sprzedaży nieruchomości powinny spełniać poniższe kryteria:

- według danych Ewidencji Gruntów i Budynków nieruchomość musi być sklasyfikowana jako las (symbol użytku Ls),
- w przypadku gruntów rolnych muszą one być przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania jako grunty do zalesienia; w przypadku braku opracowanego mpzp powinna być wydana decyzja o warunkach zabudowy na zalesienie,
- powinny być własnością lub współwłasnością sprzedającego (w przypadku współwłasności ofertę muszą złożyć wspólnie wszyscy współwłaściciele),
- uregulowany stan prawny (tj. założoną księgą wieczystą, nieruchomość nie może być obciążona na rzecz osób trzecich),
- granice nieruchomości są znane, czytelne w terenie i nie mogą być przedmiotem sporów granicznych.

Zgodnie z ustawą o lasach, las lub grunt przeznaczony do zalesienia może być nabyty między innymi w przypadku:

- jego bezpośredniej przyległości (sąsiedztwa) do gruntu pozostającego w zarządzie Lasów Państwowych,
- regulacji przebiegu granicy polno-leśnej.

Dodatkowo, analizując otrzymaną ofertę, nadleśnictwo dokona oceny przydatności oferowanej nieruchomości pod kątem prowadzenia gospodarki leśnej.

Naprawa przyczółków mostu w Kopernicy – Gmina Chojnice

Zabezpieczenie podmytych w czasie intensywnych deszczów na początku 2024 r. przyczółków mostu na rzece Czerwona Struga w Kopernicy zabezpieczono skarpy podmytego mostu, poprawiono odwodnienie wykonano opaskę palowo – kiskową z kołków, ułożono płyty ażurowe na podsypce betonowej, wykonano nowe korytka odwadniające, schody ppoż. Koszt wykonania to kwota – 48.656,00 zł

Wyłuszczaśnia Nasion w Klosnowie – Gmina Chojnice

Rewitalizacja oświetlenia w starej części Wyłuszczaśni Nasion w Klosnowie – wymiana instalacji elektrycznej z włącznikami, gniazdkami w starym stylu, montaż dodatkowego oświetlenia w miejscach ciekawych do zobaczenia, wykonanie oświetlenia awaryjnego – koszt wykonania – 137.608,63 zł.

Wyłuszcarnia Nasion w Klosnowie – Gmina Chojnice

Wymiana urządzeń chłodniczych w chłodni i mroźni Wyłuszcarni Nasion w Klosnowie – wymieniono stare urządzenia na urządzenia nowej generacji. Zamontowano agregaty inwerterowe na czynnik chłodniczy R744 CO₂ z możliwością częściowego odzysku ciepła na potrzeby ogrzewania – koszt wykonania – 374.007,93 zł.

Wyluszcznia Nasion w Klosnowie – Gmina Chojnice

Montaż pomp ciepła w Wyluszcznii Nasion w Klosnowie – wymieniono pozaklasowy piec centralnego ogrzewania do spalania szyszek na pompy ciepła o mocy 3 x 45,0 kW każda – koszt wykonania – 655.618,04 zł.

Wyłuszczeniaria Nasion w Klosnowie – Gmina Chojnice

Montaż ogólnodostępnego defibrylatora AED na ścianie budynku wyłuszczeniaria Nasion w Klosnowie za kwotę – 7.232,52 zł.

Przebudowa mostu na Wielkim Kanale Brdy w Ubodze – Gmina Czersk. Rozebrano stary drewniany most i wykonano nowy o nośności 30 t. W ramach prac wykonano nowe betonowe przyczółki, stalową konstrukcję nośną mostu oraz drewniany pokład wraz z balustradami i utwardzonym miejscem do pobierania wody w razie pożaru – koszt wykonania prac to kwota – 2.174.808,33 zł.

Montaż zasilaczy UPS do pomp ciepła w budynku administracyjnym nadleśnictwa i warsztacie. Ze względu na częste przypadki skoków napięcia podczas pracy pomp ciepła w celu zapewnienia prawidłowej ich pracy zamontowano zasilacze awaryjne 2 x 30 kVA. Koszt zakupu i montażu do kwota – 58.488,63 zł.

Przebudowa drogi leśnej Rytel – Żukowo (Gmina Czersk) poprzez wykonanie nawierzchni bitumicznej. Przebudowano drogą na odcinku – 4,381 m dostosowując do szerokości – 5,0 m. (na terenie Żukowa ze względu na zabudowania – 4,0 m), ułożono nową podbudowę z kruszywa naturalnego, nawierzchnię bitumiczną grubości – 8,0 cm (2 x 4 cm) oraz pobocza z kruszywa naturalnego szerokości 2 x 0,50 m. Koszt wykonania to kwota – 2.889.731,45 zł.

Na Lądowisko „UBOGA” wykonano zbiornik o pojemności 2.000,00 l wykonany z blachy kwasoodpornej z zaworami, licznikami poboru i pompą służącą do mieszania przygotowywanej cieczy wykorzystywanej do agrolotniczego zwalczania szkodnictwa leśnego. Koszt wykonania zbiornika to kwota – 37.750,00 zł.

Modernizacja systemu ogrzewania w budynku mieszkalnym leśniczówki Jeziorko. Wykonano modernizację systemu ogrzewania poprzez wymianę pieca centralnego ogrzewania na piec typu ATMOS zgodny z wymogami ustawy antysmogowej wraz z zbiornikami akumulacyjnymi, zamontowano pompę ciepła typu powietrze – woda do ogrzewania ciepłej wody, wymieniono hydrofor, instalację elektryczną w kotłowni, zamontowano UPS do pieca, wymieniono kilka grzejników, odnowiono kotłownię. Koszt wykonania to kwota – 129.746,16 zł.

Realizacja wspólnej inwestycji z Gminą Czersk pn. „Modernizacja drogi gminnej nr 224283G Uboga – Lutom – Lutomski Most – etap II” w kwocie 90.000,00 zł. poprzez wykonanie nawierzchni bitumicznej na odcinku 200,0 mb.

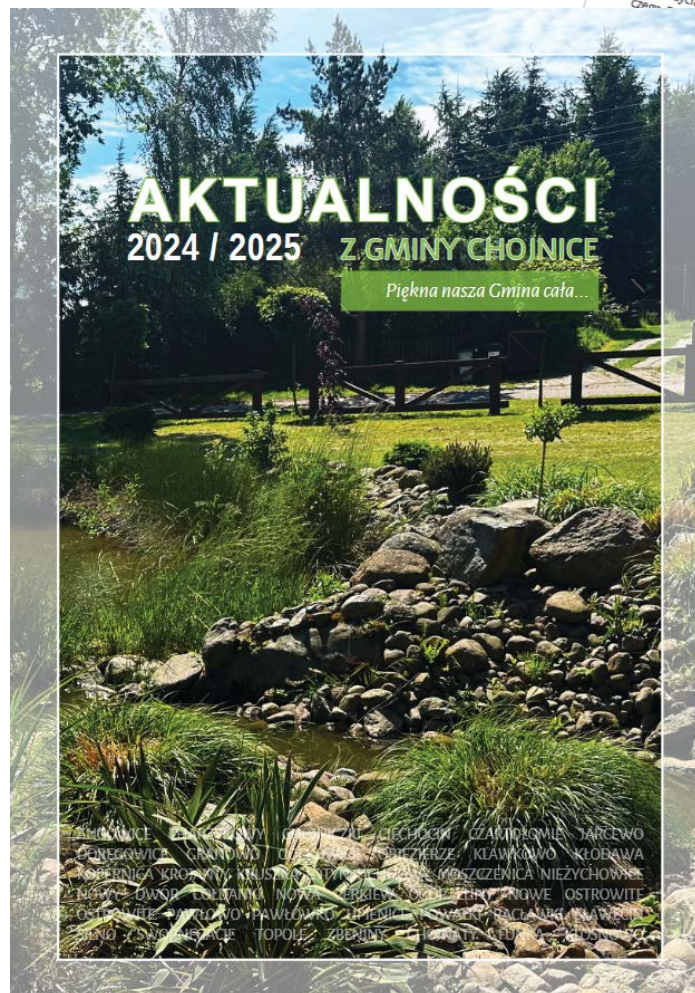

Działania na rzecz społeczności lokalnych

- Nadleśnictwo Rytel angażuje się w pomoc przy organizacji wydarzeń i akcji związanych z tematyką ochrony przyrody, zrównoważonego rozwoju, promocji walorów przyrodniczych Borów Tucholskich,
- Współpracujemy z powołanym Zespołem Lokalnej Współpracy w zakresie uzgadniania planowanych prac gospodarczych w wyznaczonych lasach o zwiększonej funkcji społecznej,
- Dbamy o lokalne dziedzictwo kulturowe i historyczne poprzez utrzymanie istniejących obiektów oraz organizację wydarzeń edukacyjnych popularyzujących wiedzę o regionie (Bunkier Zielony Pałac, Krzyż z kamieniem św. Huberta, pomnik Szarży pod Krojantami, współpraca z instytucjami oraz organizacjami i stowarzyszeniami historycznymi,
- Prowadzenie edukacji przyrodniczo-leśnej w szkołach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, w obiektach edukacyjnych oraz w ramach festynów, jarmarków itp.
- Promocja gospodarki leśnej i regionu w lokalnych mediach (prasa, portale internetowe, radio, telewizja)

Współpraca z Gminą Chojnice

Opracowanie artykułu
na temat lasów
o zwiększonej funkcji
społecznej na terenie
gminy Chojnice do
biuletynu „Aktualności
2024/2025 z Gminy
Chojnice”

Współpraca z Radiem Weekend

- Cykl audycji „Weekend w lesie” przybliżających słuchaczom pracę leśnika oraz promujących walory przyrodnicze i turystyczne regionu

Od września 2024 r. do końca kwietnia zrealizowano 30 odcinków audycji (w każdy piątek o godz. 8:45)

Nadleśnictwo Rytel

Las Państwowy

100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

Opracowanie mapy turystycznej Nadleśnictwa Rytel

Promocja walorów
przyrodniczych,
turystycznych
i historycznych
Nadleśnictwa
Rytel i regionu.

www.lasy.gov.pl

Podsumowanie działalności edukacyjnej Nadleśnictwa Rytel w 2024 roku

Podmioty współpracujące z Nadleśnictwem Rytel
w edukacji leśnej w 2024 roku

PODMIOTY WSPÓŁRACUJĄCE z nadleśnictwami	Liczba podmiotów	Liczba wspólnych imrez edukacyjnych
Szkoły	9	5
Pozostałe placówki dydaktyczne	3	0
Ośrodki edukacji ekologicznej	1	0
Parki narodowe i krajobrazowe	2	1
Domy kultury, muzea	2	1
Organizacje pozarządowe	3	2
Kościół	1	1
Podmioty zagraniczne	0	0
MEDIA:		
- prasa	1	0
- radio	1	1
- telewizja	0	0
INNE:		
Samorządy	3	2
Harcerstwo	1	0
Straż Pożarna	1	0
Uniwersytety III Wieku	2	0
Pozostałe	3	1
Suma	33	14

Finanse

Koszty działalności **17 491 215,89 zł**

Przychody **19 998 586,98 zł** (2024 r.)

Wykorzystanie środków Funduszu Leśnego w 2024 r.

Mikoryzacja sadzonek sosny z zakrytym systemem korzeniowym (produkcja kontenerowa Nadleśnictwa Dobrzejewice) - **16 716,00 zł**

	2024	2025
025 – Brusy	55 537	46 901
032 – Chojnice	320 329	265 244
045 – Czersk	224 942	187 463
065 - Tuchola	33 764	28 356
011 – miasto Chojnice	1 923	1 629
suma	636 495	529 593
śr. cena GUS m ³ drewna	327,43 zł/m ³	277,35 zł/m ³
stawka podatku leśnego	72,0346 zł/ha	61,017 zł/ha

podatek od nieruchomości

	2024
025 – Brusy	240
032 – Chojnice	14 027
045 – Czersk	50 691
065 - Tuchola	919
011 – miasto Chojnice	0
suma	65 877

podatek rolny

	2024
025 – Brusy	0
032 – Chojnice	1004
045 – Czersk	101
065 - Tuchola	69
011 – miasto Chojnice	0
suma	1 174

Zagrożenia i przeciwdziałanie zagrożeniom

ROK	Lasy Państwowe					Gmina Leśnictwo
	Liczba pożaró w lasu	Powierzchnia objęta pożarami (ha) w tym:		Średnia pożaru	Straty finansowe (zł)	
		ogółem	ze stratami			
2020	1	0,01	0	0,01	0	gm. Chojnice (L. Krojanty)
2021	3	0,21	0,07	0,07	9 679,44	gm. Chojnice (L. Funka) gm. Czersk (L. Jeziorko, L. Mylof)
2022	1	0,18	0,18	0,18	5 665,11	gm. Chojnice (L. Krojanty)
2023	1	0,01	0	0,01	2 261,90	Gm. Czersk (L. Żukowo)
2024	1	0,25	0,25	0,25	12 949,81	Gm. Czersk (L. Mylof)
2025	1	0,01	0,01	0,01	1 440,04	gm. Chojnice (L. Krojanty)
Razem	8	0,67	0,51	0,08	31 996,30	

Część III

**Co będzie się działo w nadleśnictwie?
plany 2025**

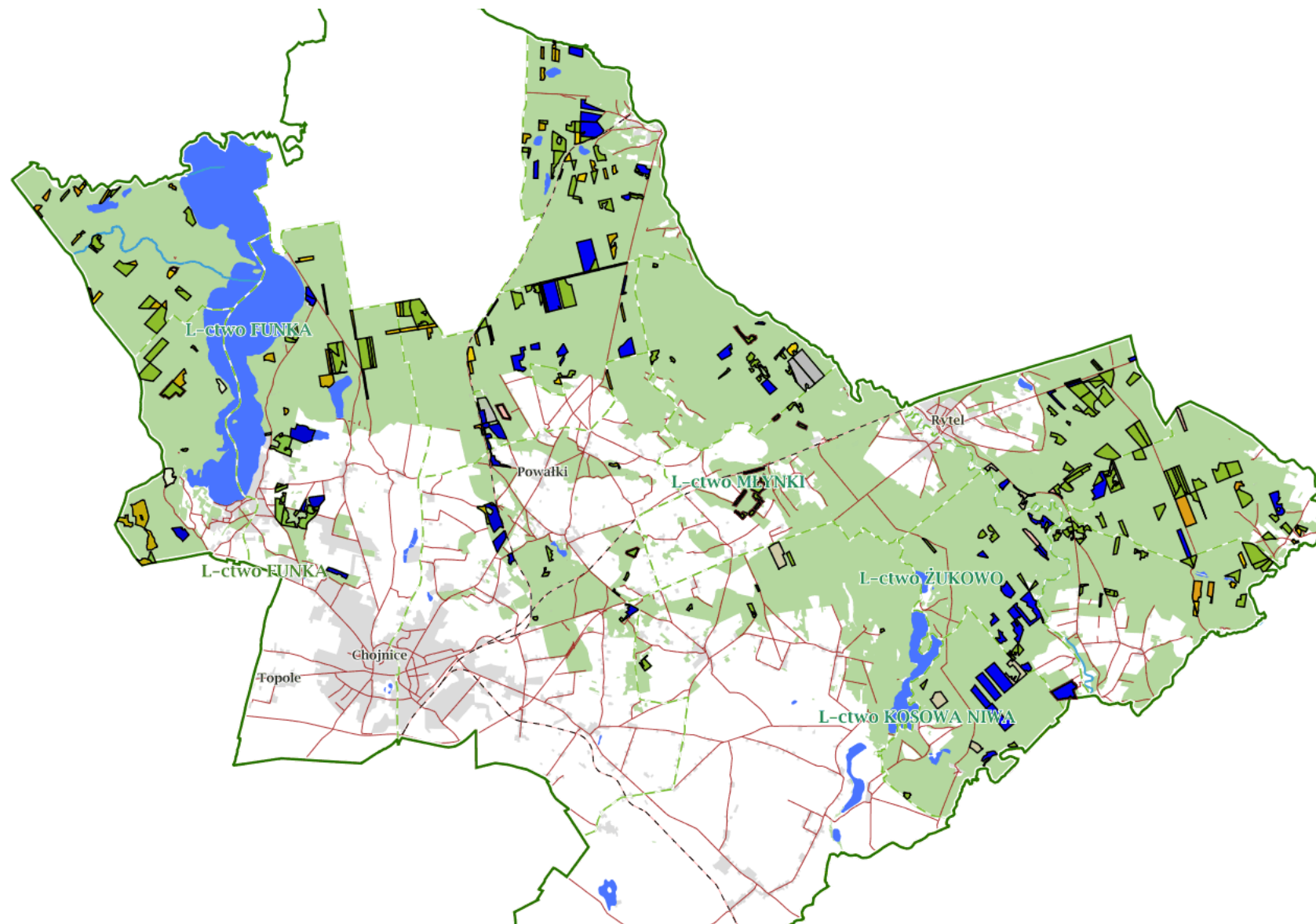

	Ogółem w Nadleśnictwie Rytel [m ³]	w zasięgu gm. Chojnice [m ³]	w zasięgu gm. Czersk [m ³]	w zasięgu gm. Brusy [m ³]	w zasięgu gm. Tuchola [m ³]	w zasięgu miasta Chojnice [m ³]
Użytkowanie rębne	23 325	12 096	6 208	3 010	1 802	209
Użytkowanie przedrębne	29 133	17 696	8 952	1 981	504	
Użytki przygodne	6 142	3 488,17	1 775	584,37	270	24,47
Suma:	58 600	33 280,17	16 935	5 575,37	2 576	233,47

	Ogółem w Nadleśnictwie Rytel [m ³]	w zasięgu gm. Chojnice [m ³]	w zasięgu gm. Czersk [m ³]	w zasięgu gm. Brusy [m ³]	w zasięgu gm. Tuchola [m ³]	w zasięgu miasta Chojnice [m ³]
Drewno wielkowymiarowe	19 202	11 307,17	4 694,85	1 916,43	1 187,31	96,24
Drewno średniowymiarowe	36 296	20 340,74	11 284,11	3 276,78	1 270,8	125,57
Drewno małowymiarowe	2 393,54	1 260,15	738,12	295,1	91,11	9,06
Suma:	58 600	33 280,17	16 935	5 575,37	2 576	233,47

- uprz., negat., klęsk., sanit.
- inne uprz.
- V
- IV
- III
- II
- I
- CSS
- TPP/TPN
- TWP/TWN
- CP-P

Plan 2025 r. Hodowla lasu

	Ogółem w Nadleśnictwie Rytel [ha]	w zasięgu gm. Chojnice [ha]	w zasięgu gm. Czersk [ha]	w zasięgu gm. Brusy [ha]	w zasięgu gm. Tuchola [ha]	w zasięgu miasta Chojnice [ha]
Odnowienia	154,31	79,48	57,70	9,26	7,87	0,00
Pielęgnowanie upraw	353,29	10,65	6,19		1,45	0,00
Czyszczenia	448,91	185,43	232,92	5,37	25,19	0,00
Trzebieże	721,49	386,76	239,58	78,86	16,29	0,00
Suma:	1678,00	662,32	536,39	93,49	50,80	0,00

Plan 2025 r. Ochrona lasu

	Ogółem w Nadleśnictwie Rytel	w zasięgu gm. Chojnice	w zasięgu miasta Chojnice	w zasięgu gm. Czersk	w zasięgu gm. Brusy	w zasięgu gm. Tuchola
Ochrona przed zwierzyną	221,6 ha	131,37 ha	0,00	67,22 ha	13,33 ha	9,68 ha
Porządkowanie terenów leśnych (zbieranie śmieci)	167 m ³	109 m ³		45 m ³	8 m ³	5 m ³

Inwestycje planowane na 2025 r.

- Budowa 5 zbiorników p.poż. (50 m³), w tym 4 na terenie gm. Chojnice oraz jeden na terenie gm. Czersk
- Wymiana pieców w leśniczówkach (uchwała antysmogowa)
- Wyłuszczenia Nasion w Klosnowie – dalsze prace związane ze zmniejszeniem kosztów zużycia energii
- Wyłuszczenia Nasion w Klosnowie – dalsze prace związane z przystosowaniem obiektu do udostępnienia zwiedzającym
- Projekt przebudowy drogi leśnej na odcinku Wolność-Kopernica (dok. projektowa 60 000 zł)

Las Państwowe

Kontakt z Nadleśnictwem Rytel

Rytel-Dworzec 4, 89-642 Rytel

52 334 18 50

rytel@torun.lasy.gov.pl

www.rytel.torun.lasy.gov.pl

Fb/Nadleśnictwo Rytel

Konsultant ds. społecznych – Waldemar Wencel

Rzecznik prasowy nadleśnictwa – Adrian Talaśka

Lasos Państwowe

Dziękuję za uwagę

Łukasz Rutkowski

Nadleśniczy Nadleśnictwa Rytel

Opracowanie:

Adrian Talaśka

st. specjalista Służby Leśnej
ds. stanu posiadania i mapy numerycznej,
rzecznik prasowy Nadleśnictwa Rytel